

VETO

Jaargang 7 nummer 7. V.u. Paul Heydens. Van Evenstr. 2 D 3000 Leuven

ALGEMENE STUDENTENRAAD

PROF. DR. NUTTIN J.M. JUNIOR PLATONISCHE LIEFDE MET WOUTERS ?

Al jarenlang slaagt prof Dr. Nuttin J.M. (junior) -de directeur van het labo voor experimentele sociale psychologie- erin om kollega's en studenten te verbazen door én de duurste kursussen uit te geven én het meest onbereikbaar te zijn voor de studenten. Al wie immers wil weten wat hij denkt moet zich hiervoor wenden tot zijn naast medewerkster en eeuwige toeverlaat Dr. Annie Beckers die met een brede smile weet te vertellen dat haar boss en werkgever prof. Nuttin J.M. (junior) zijn kursus geeft bij de firma Wouters omdat zo de kursus het goedkoopst is. Vorig jaar moest de student uit tweede kan voor egn kursus van om en bij de 500 pp. het forse bedrag afdoeken van 880 fr. Als deze

kursus bij Acco uitgegeven was, dan zou hij max. 580 fr. gekost hebben. Een eigenaardige kronkel redenering dus die prof. Nuttin J.M. junior maakt. Als we daarbij nog in rekening brengen dat onze vriend ook onze kollega's uit de pedagogie, de sociologie, de apotheek en de wiskundewetenschappen met een dergelijke Wouterskursus vergast, komen we op een totaal van meer dan 500 kursusseniers. De globale verkoopprijs van het pakket, indien bij ACCO gedrukt, zou ca. 290.000 frank bedragen. Wouters overschrijft dat bedrag met een spektakulaire 150.000 fr (440.000 fr.) Als u daarenboven weet dat het grootste verschil tussen ACCO en Wouters ligt in het feit dat bij

ACCO de auteursrechten vastgesteld zijn op 10 ten honderd, terwijl bij Wouters en co hetzelfde gebeurt in een gezellig onderonsje tussen prof en uitgever (oftewel in het zwart zoals dat in het jargon heet), dan ligt het wel voor de hand waar het grootste gedeelte van die 150.000 naartoe gaat, nl. naar Prof. Dr. Nuttin himself.

Tot slot willen wij nog een oproep doen tot de andere kringen om samen met ons deze vette kluit aan te pakken en ze in het breder kader te plaatsen van de problematiek van de cursusprijzen in het algemeen. Dat betekent een reële bijdrage tot de demokrativering van het onderwijs.

Marinus, lid van de psychologische kring. Wordt vervolgd.



VETOR
THE WEEKLY FACE
OF:
WAT U DEZE WEEK
MOET ANTWOORDEN
OP VRAGEN BE-
TREFFENDE :

redactioneel	p. 2
lezersbrieven	p. 2
verzorgingsstaat	p. 3
fietsendiefstal	p. 3
Van Gerven	p. 4-5
partieels	p. 6-7
Akademische Raad	p. 8
sport	p. 9
buitenland	p. 9
kultuur	p.10
regionaal	p.II
agenda	p.12

Verhoging van de huurprijzen

De reglementering in verband met de verhuur van onroerende goederen (zoals huizen of kamers) is in België zo oud als de natie zelf. Vóór 1973 dachten onze politici er amper aan iets aan de bestaande wetgeving te veranderen. Maar dan kwam de crisis met de inflatie... In de meeste contracten stond een indexatieclausule van "als de index 5 punten stijgt, stijgt de huurprijs met 5%". Eenmaal dat de index echter hoger is dan 100 dan bedraagt die 5-punt stijging echter minder dan 5%, met het gevolg dat de huurprijzen sneller steigen dan de index! Nu bepaalt de huurprijs voor een deel het indexcijfer met het gevolg dat de index weer steed... We zaten in een spiraal van stijgingen. Om de inflatie tegen te houden werd jaarlijks door de regering een MAXIMUM-percentage vastgelegd. Ook voor 1981 is dat gebeurd.

Is je kontrakt afgelopen dan verlegt de wet deze tot 31 dec.. Maar vanaf het einde van het kontrakt tot 31 dec. mag men meer vragen, 6%, zelfs als er geen indexclausule voor zien was. Verschillende kotbazen vragen nu 6%, hoewel de mees te studentcontracten dit niet toelaten. Geen paniek Betaal gewoon niet en trek het reeds te veel betaalde af van de volgende huurprijs; LOOP NIET NAAR DE RECHTBANK! De eigenaar kan je verder aanmanen al wat hij wil, je bent in je recht, maar laat hem maar naar de rechtbank lopen. Zit je in twijfels of is de eigenaar te lastig, aarzel niet naar de huisvestingsdienst te gaan! In je eigen belang mag je niet toestaan dat sommige eigenaars misbruik maken van de onwetendheid van de studenten. De huisvestingsdienst is er om de rechtmatige studentebelangen te verdedigen en op donderdag 14 januari hebben zij die wet met ons besproken en zijn ze tot dezelfde conclusie gekomen: zolang het contract loopt mag er geen indexaanpassing komen als er geen indexclausule in het contract voorzien is. De werkgroep Huur van de wetswinkel Leuven is momenteel aan het werk rond de totale nieuwe huurwet die misschien dit jaar gestemd zal worden. Het is belangrijk dat de wetgever inziet dat een huurovereenkomst er geen is tussen 2 gelijke partijen maar dat

de kandidaat-huurder de mindere is die zich moet onderwerpen aan de wensen van de eigenaar. Daarom moet in de wet een bescherming van de huurder voorzien zijn. Vandaar dat het nationaal front voor het recht op wonen is opgericht. Voor mensen die geïnteresseerd zijn in de problematiek kunnen steeds het huurdersblad lezen of contact opnemen met de wetswinkel.



fakkeltocht

IVAN ILLICH KOMT NAAR LEUVEN

Op maandag 9 februari a.s. komt de befaamde maatschappijkritische filosoof Ivan ILLICH naar Leuven, en dit op uitnodiging van de Leuvense afdeling van de Vereniging voor de Verenigde Naties. Hij zal te 20 u. in de Grote Aula spreken over zijn leven en zijn werk. Ivan Illich is in 1926 geboren in Mene, en heeft op zijn vijftienvorigste jaar al een veelomvattende academische vorming achter de rug; priesteropleiding in Rome, filosofie van de geschiedenis in Salzburg en natuurwetenschappen in Florence. In 1951 gaat hij als opbouwwerker onder de arme Portoricanen in New York werken, en in 1956 wordt hij uit

waardering voor zijn werk benoemd tot vice-rector van de katholieke universiteit van Porto Rico. In 1960 wordt hij gelast het eiland te verlaten, en voorjaar 1961 vestigt hij zich in Guernavaca (Mexico), na een voettocht van 4500 km doorheen het Latijns-Amerikaanse continent. Hier sticht hij het dokumentatie- en studiecentrum CIDOC, waar missionarissen en ontwikkelingshulpers zich de Latijns-Amerikaanse cultuur kunnen eigen maken. Het centrum wordt uitgebouwd tot een open universiteit, waar cursussen over allerlei thema's en onderwerpen opgezet worden, en van waaruit Illich zijn belangrijkste publicaties de wereld instuurt.

Het uitgangspunt van Illichs denken is "Ontscholing van de maatschappij" (1970), terwijl zijn hoofdwerk "Naar een nieuwe levensstijl" (1973) is. In datzelfde jaar verschijnt ook een boekje over het vervoerprobleem, "Energieverbruik en maatschappelijke tegenstellingen", en het artikel "Tegen de productie van welzijn". In 1976 verschijnt zijn uitgebreid boek over de geneeskunde, "Grenzen aan de geneeskunde". Van 1978 dateren "Het recht op nuttige werkloosheid" en het artikel "De deskundige: vriend of vijand?". Meer inlichtingen over dit gesprek met Ivan Illich kunnen bekomen worden bij VVN-Leuven, p/a Tiense steenweg 101, 3200 Kessel-Lo.

Wat houdt die wet in?

Vooreerst moet je kijken naar je kontrakt. Die bepalingen blijven gelden! Voorziet het kontrakt geen indexaanpassing dan is er geen probleem: géén verhoging! In het andere geval kijk je hoeveel je kontraktueel zou moeten betalen. Is dat minder dan 6% dan volg je het kontrakt, is het meer dan betaal je 6% en geen frank meer!

LEZERS - BRIEVEN

Stukken die in deze rubriek opgenomen worden, verschijnen onder de verantwoordelijkheid van de schrijver. Anonieme brieven worden dan ook niet gepubliceerd. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden brieven in te korten, evenwel zonder te raken aan de betekenis en inhoud.

Tekort studiebeurzen afgewenteld op minvermogens?

Het Nationaal Bureau van MLB heeft kennis genomen van de besparingsplannen, die de overheid op zak heeft voor de sektor studietoelagen.

Het afschaffen van de beurzen voor de niet-leerplichtige leerlingen uit het sekundair onderwijs, behoudens enkele te bepalen uitzonderingen, is een levende schande. Ook al zijn beursbedragen van om en bij de 4.500 frs. niet toereikend, ze betekenen een financiële steun voor de minvermogene gezinnen.

Deze maatregel betekent in tijd van loonblokkade een reële daling van het levensniveau voor zo wat 60.000 gezinnen met een bijzonder laag inkomen.

Het is verder zeer betreurenswaardig dat een gekumuleerde reserve van 2 miljard gedurende de voorbije jaren geruimsloos is verdund uit de kas Hoger Onderwijs van de Dienst voor Studietoelagen. Een vermoedelijke onderbegroting van 400 miljoen onder de behoeften '80-'81 legt bovendien een hypothese op de budgetten '81-'82, waarmee het tekort zou aangezuiverd worden.

Ofwel moet de overheid zijn verplichtingen nakomen en meer gelden voor de studiefinanciering uittrekken, ofwel neemt ze haar toevlucht tot leningen. Gezien de situatie blijkt te eerder geneigd tot dit laatste. Daardoor zal een financieel risico worden opgelegd aan minvermogens. Op zich is dit reeds onrechtvaardig, maar de werkloosheid ook onder jongeren die gestudeerd hebben, krijgt nu een bijzonder bitter karakter.

Met een afbetaling in het vooruitzicht zal de studiekeuze zich noodgedwongen richten op lukrative diploma's. Intussen is een dekreet in voorbereiding, dat moet toelaten een herverdeling te realiseren binnen het huidige deficitaire budget. Alle principesverklaringen ten spijt, zal dit de regering er niet toe bewegen om de reële behoeften te dekken van de beursstudenten, die in 55 % van de gevallen ten laste zijn van een gezin, dat niet eens over het socio-vitale minimum beschikt. (1) Aan al deze studenten de volledige studiekosten uitbetalen van 120.000 frs. zou reeds een meeruitgave van een half miljard vergen.

Het voortdurend stijgen van de prijzen voor maaltijden in de studentenrestaurants en van de studentenkamers maken dat studeren een hachelijke onderneming wordt, zowel aan het N.U.H.O. als de universiteit. Maar wellicht zal net als in de sektor van de vervangingsinkomens op termijn nog slechts een bemiddeling mogelijk zijn voor diegenen, die onder het socio-vitaal minimum vallen; in dit geval dan wel na een sociaal onderzoek door het plaatselijke O.C.M.W.

Samen met de sociale zekerheid zal dan ook het beurzenstelsel tot een bijstandstoeleuning worden.

REDAKTIONEEEL ONDERWIJS VOOR ALLEN

Twee derden van de KUL-studenten hebben geen beurs. Bij een goed beurzenstelsel zouden hun ouders onder de gemiddelde tot hoge inkomenscategorieën worden gerekend. Of nog: slechts 25% van de studenten komen uit lage inkomenscategorieën. En maar 14% komen uit arbeidersgezinnen.

Deze feiten wijzen er ons op dat de universiteit een elite-aangelegenheid blijft, waar slechts een klein deel van de bevolking kan aan deelnemen. En daar staan we voor een fameuze paradox: vragen om voldoende hoge beurzen en om lage kot- en Alma-prijzen is opkomen voor de belangen van tweederden studenten die strikt genomen meer konden betalen. Dat is de strategische zwakte van de studententaktes voor democratisering.

Nochtans worden de zaken door het citeren van zulke cijfers op hun kop gezet. Door de aandacht te trekken op het kastekarakter van de studenten schept men zich een excuus om de weinigen die niet geprivilegieerd zijn als "quantité négligeable" te discrimineren. Porfaitaire Alma-prijzerverhogingen - en in RVS-kringen spreekt men over "een begin" - zijn het hardst voor wie weinig heeft, dat is duidelijk. En velen zullen het samen met ons erg vinden dat de Raad voor Studentenvoorzieningen besloten heeft de zwaksten het hardst te treffen.

Studenten vinden studeren vanzelfsprekend. Daardoor verliezen zij uit het oog dat in de gegeven situatie hele klassen van de bevolking als klasse afgesneden worden van de kennis en de daaraan gekoppelde invloed van en in de maatschappij. En dat op een ogenblik dat kennis en invloed als nooit tevoren belangrijk zijn om zich te handhaven.

Kennis en onderwijs moeten voor iedereen vrij toegankelijk zijn en ten dienste van de maatschappij worden gesteld. Gratis onderwijs was het motto van de aktie tegen de 10.000. Een aktie die door rektor De Somer korporatistisch werd genoemd. Intussen liggen de kaarten anders.

Vorige donderdag trok een fakkeltocht uit, niet langer in protest

tegen inschrijvingsgelden die in principe door meervermogens zouden worden betaald, maar om steun te bieden aan minimum-eisen die uitsluitend minvermogens ten goede komen. We vechten niet langer om nog wat vlees aan het bot te houden. Het gaat om het bot zelf. Er zijn minstens vier belangrijke evoluties aan te stippen die ons ook van het laatste restje 'demokratisering' willen afhelpen.

1. De daling van het geboortecijfer in de jaren zestig en de effecten van de crisis brengen geleidelijk minder studenten aan de universiteit. De universiteiten worden per student gefinancierd. Geleidelijk zullen ze dus minder geld binnen krijgen en tenslotte zullen ze moeten kiezen: besparen of de financieringskriteria herzien. De Somer in zijn openings toespraak en Van Gerven in het interview elders in dit nummer pleitten voor een ont koppeling van staatstoelage en studentenaantallen. Hoewel Van Gerven vindt dat de vraag - zoveel mogelijk of zo goed mogelijke studenten - moet gesteld worden en daarvoor moet worden gediscussieerd, is het evident dat er maar één antwoord is: njet aan de ont koppeling. Ont koppeling van staatstoelage en studentenaantallen betekent dat het volstrekt onbelangrijk wordt hoeveel studenten de lief aantrekt. Waarom dan nog moeite doen om studenten aan te trekken uit de lagere inkomensgroepen, die niet alleen niet betalen maar nog geld kosten bovendien? En meteen staat de deur wagenwijd open voor numerus clausus.

2. De invoering van de 3° cyclus wordt door een systeem van speciale licenties geleidelijk een feit. Op 20.8.79 werd er voor de eerste maal een wetsonderwerp over ingediend. Ook dit initiatief, dat een steun wil zijn voor onze economie, heeft een bijmaak van grotere sociale onrechtvaardigheid en slechtere werkomstandigheden voor de student. Het is onwaarschijnlijk dat er voor de 3° cyclus beurzen zullen worden uitgekeerd. En nu al staat vast dat deze superdiploma's de 'gewone' diploma's zullen devalueren.

Analoge evoluties hebben zich al eerder voorgedaan. De laatste twintig jaar hebben de universiteiten

systematisch lager gediplomeerden uit hun traditionele posities op de arbeidsmarkt verdreven.

3. Een derde evolutie, al eerder vermeld, ligt in de wending die de herziening van het beurzenstelsel neemt. Marc Reynebeau in *Knack* spreekt in dit verband over een "gesubsidiëerde vorm van negentiende-eeuwse *caritas*". De idee dat alle studiekosten worden vergoed, wordt verlaten. Enkel nog de specifieke studiekosten worden vergoed, en de pil wordt met veel te hoge cijfers over kinderbijslagen vergoed. Hierbij vergeet men de zeer reële omstandigheid dat minder begoeden, die hun kinderen ten koste van veel opofferingen 'laten' studeren, niet enkel risico's nemen maar ook een inkomen derven. Kinderen uit deze groepen vinden het normaal nog enige tijd voor hun ouders te werken.

4. De inschrijvingsgelden zullen blijven stijgen. Dat stond al eerder vast en nu wordt dat prangend duidelijk. De inschrijvingsgelden werden twee jaar geleden verhoogd omdat de staat op de werkingskredieten van de universiteiten bezuinigde. De wet legde voor vijftig procent van de inschrijvingsgelden de bestemming vast. Het betrof hier hoofdzakelijk (zelf-betaalde) onderwijsverbeteringen.

Nu (A.R. 135) blijkt dat de wet op dat punt omzeild zal worden. De inschrijvingsgelden zullen opgenomen worden in de recurrente werking van de fakulteiten. Er zullen uitgaven mee gedaan worden (administratie, onderzoek) die onderhevig zijn aan onvermijdelijke, regelmatige, verhogingen.

Aangezien deze uitgaven uit de inschrijvingsgelden voortkomen zullen deze even regelmatig moeten worden verhoogd. Het is evident dat de regeringsafgevaardigde in voorkomend geval moet ingrijpen.

De vier evoluties die hier kort werden aangehaald zijn stuk voor stuk uitingen van een kortzichtig crisisbeleid. Een strikt economische 'rationale' leidt ertoe dat elementaire kollektieve voorzieningen zoals onderwijs vervallen tot supermarkten waarin de gebruiker betaalt. En wie geen geld heeft is geen gebruiker.

de factis hominibusque

Maurice, Roger et les autres...

Zoals bekend plant UP (Universitaire Parochie) een reeks discussie-avonden met de kandidaat-rectoren. De vragen die er worden gesteld zijn niet van de poes. "Onderwijs en wetenschap vanuit een christelijk-evangelische visie", bijvoorbeeld. Een avondvullend programma. Het zal de kandidaten een hoop kopbrekens kosten en waarschijnlijk hebben ze huishouden (resp. afdeling) al aan het werk gezet. Maar het was niet daarvoor dat R. Blanpain zichzelf ons vorige week belde.

Het verhaal van deze telefonische ontmoeting is kort maar droevig. R. Blanpain was de eerste in de reeks van UP-genodigden. En omdat alles nogal snel was gegaan vreesde hij dat de stemgerechtigde studenten - leden van de fakulteitsraden - onvoldoende waren ingelicht over precies die eerste - zijn - avond. Dus was er nood aan wat extra-promotie. Een persoonlijk schrijven leek heel geschikt. Er waren echter praktische hindernissen. De professor had enkel de thuisadressen van de kiesmannen en zoals u weet zitten de meeste studenten onder de week in Leuven. Het was een dringende zaak.

"En of Kringraad deze mensen niet vlugger kon bereiken?" "Nee, werkelijk, professor, het spijt ons, maar we doen het ook met de post. We kunnen u wel de kotadressen dikteren, maar dat duurt dan een tijd." "Nee, dank u, die vind ik zelf wel". Of R. Blanpain zijn kiesmannen heeft gevonden kunnen de aanwezigen op het UP-debat van 22 januari

(1) Bedoeld wordt het S.V.M. zoals vastgesteld in '78 door prof. Deleek (C.V.P.) op een netto belastbaar gezinsinkomen van 28.674 frs. per maand (kinderbijslag inkluis) voor een gezin met één kostwinner en één studierend kind.

Het Nationaal Bureau van M.L.B.

(Studentenorganisatie van de Partij van de Arbeid)



VERZORGINGSSTAAT vervolg

Wat wordt er aangeboden op de markt van welzijn en geluk

WELZIJNSWERK = GELUK ?

Gedurende het laatste decennium was er een enorme toeloop van studenten naar afstudeer-richtingen die op een of andere manier de garantie boden dat men later in zijn beroep kon helpen. Wat is er immers nog mooier dan mensen van hun problemen afhelpen. Dat dit laatste beroepshalve kon was mogelijk doordat de overheid bereid was in te staan, niet enkel voor het materiële maar ook voor het immateriële welzijn van haar onderdanen. Voor sommigen betrof dit hulpverleningswerk, uitsluitend oplaagwerk van problemen tweegebracht door kapitalistische uitbuitingsstructuren! Anderen beschouwden heel dit hulpverlenen als een ideale aanzet tot een socialistische maatschappij. Nog anderen verstrekten hulp aan hen die erom vroegen en bekenderden zich niet om de ideologische discussies die sommige van hun collega's, bij de in deze branche talrijke aanwezige koffiepausjes, bezighielden.

Al deze groepen, respectievelijk voorstander van revolutie, evolutie en status quo, gingen er echter van uit dat hun activiteiten welzijn produceerden. "Hoe meer welzijnswerk hoe meer welzijn" was de kern van hun beroepsfilosofie. De enige rem was de hoeveelheid geld die de overheid terzake ter beschikking stelde. De stelling "Hoe meer, hoe beter" wordt door Hans Achterhuis in zijn "Markt van Welzijn en Geluk" sterk betwijfeld en onderstund door talrijke voorbeelden uit het veld, in zijn omgekeerde veranderd: "Hoe meer welzijnswerkers, hoe meer onwelzijn."

ILLICH

Achterhuis laat zich bij zijn analyse leiden door het begrip apparatuur van I. Illich. Illich maakt het onderscheid tussen een autonome en een heteronome productiewijze. In een autonome productiewijze produceert iemand zijn eigen voedsel, vervoert hij zichzelf, organiseert hij zelf zijn onderlicht, zorgt hij zelf voor zijn veiligheid en gezondheid enz... In een heteronome productiewijze is hij voor al deze functies van anderen afhankelijk. Aan deze twee typen productiewijzen koppelt hij twee, aan Marx ontleende waardebegrippen. De onder een autonome productiewijze voortgebrachte goederen hebben een directe gebruikswaarde: ik maak zelf een stoel omdat ik een stoel nodig heb. In een systeem met heteronome productiewijze-Illich stelt dit gelijk aan een kapitalistische maatschappij-hebben goederen een ruilwaarde. Van de tien stoelen die ik maak zal ik er negen ruilen voor goederen die ik zelf niet produceer maar toch nodig heb. Een dergelijke productiewijze houdt noodzakelijk een vervreemding t.o.v. zijn arbeid in. De essentie van deze vervreemding is een Subject-Object omkering. In een autonome productiewijze beheerst de mens (=Subject) de door hem geproduceerde goederen (=Object). In een heteronoom georganiseerd productiesysteem daarentegen wordt de mens (Object) be-

heerst door de eenheid van ruilwaarde, geld (= Subject), en de dingen die hij zich daarvoor kan aanschaffen. Illich geeft van deze stelling zulke overtuigende voorbeelden dat ze bijna lachwekkend lijken. Zo besteedt de gemiddelde Amerikaan 1500 uur per jaar in en om zijn wagen (ermee rijden, de wrekuren om zijn auto af te betalen, om hem te onderhouden, om zijn bekeuringen te betalen enz...); diezelfde gemiddelde Amerikaan rijdt 10.000 km. per jaar met zijn wagen. Een eenvoudig reken-sommetje leert dat deze man zich tegen 6 km./uur voortbeweegt. Iemand die te voet gaat heeft het voordeel dat hij zich niet tot de geasfalteerde wegen moet beperken.

MONOPOLIE

Als extremisaties van een heteronome productiewijze bespreekte Achterhuis vervolgens de monopolies: het monopolie van een firma die wiskey stookt, kan men omzeilen door rum te drinken, om een vervoersmonopolie zoals GM dat in San Francisco heeft, kan men heen door per fiets te gaan. Een derde type monopolie, door Achterhuis radicaal genoemd, is veel moeilijker te omzeilen. Heel de hulpverleningssector in onze westerse maatschappij is, volgens Achterhuis, een schoolvoorbeeld van een dergelijk radicaal monopolie. Wie, in geval van ziekte, beslist een aantal dagen onder de lakens te blijven wordt "artsvermijdend gedrag" verweten. In de USA zijn een aantal mensen zich voor de rechtbank moeten komen verantwoorden, omdat ze beslist hadden thuis te bevallen en ook naar deze beslissing had gehandeld. Iemand die beslist zijn kind zelf het nodige onderricht te verschaf-

fen, en het kind niet op de bij wet vastgelegde leeftijd naar school stuurt, is strafbaar. Het recht op openbare dienstverlening (onderwijs, somatische, psychosociale, socio-culturele hulpverlening) houdt in een aantal gevallen ook de plicht in ervan gebruik te maken. In alle gevallen maakt het de mensen afhankelijk, doet het mensen hun zelfstandigheid en tegelijk het geloof in zigen mogelijkheden opgeven en creëert op die manier onwelzijn. Een goede gezondheid betekent voor Achterhuis dan ook een "gezond" evenwicht tussen autonomie en zelfverantwoordelijkheid enerzijds en afhankelijkheid van het professionele aanbod anderzijds.

HULPVERLENEN ?

Wat is nu typisch voor een professioneel hulpverlenen? Achterhuis geeft een aantal definities waaruit duidelijk het element "deskundigheid" naar voren treedt. Een deskundigheid die het enerzijds mogelijk maakt dat men op een vakbekwame manier problemen te lijf gaat, maar die anderzijds een oncontroleerbaarheid en ongripbaarheid impliceert. Op die manier komt een machtsfactor in het zicht. Voor de stelling dat professionaliteit veeleer in termen van macht dan in termen van deskundigheid moet gedefinieerd worden, krijgt Achterhuis steun vanuit betrouwbare heuk, namelijk van Dantzig, directeur van het Instituut voor Multidisciplinaire Psychotherapie (IMP) in Amsterdam: "Als we iedereen die met een dwangneurose over de vloer komt, zouden kunnen helpen, en niemand anders dat kan garanderen zouden we klaar zijn. Wanneer we nu echter naar de overheid stappen doen we dat

met dit defect in onze effect-evaluatie. Wat we nu kunnen voorleggen zijn, onze vaste organisatiestructuur, onze vaste tarieven e.d." Kortom, factoren die meer met macht dan wel met deskundigheid samenhangen.

KRIETIK

Achterhuis trekt verder sterk van leer tegen de wetenschapsfilosofie die achter het hele hulpverleningsgebeuren zit. Het is tegen deze achtergrond dat fundamenteel ziekmakende karakter-met een geleerd woord iatrogenese-van heel het welzijnswerk moet gesitueerd worden. De auteur vertrekt van de vaststelling dat er zeer veel kritiek is gespuurd op het zogenaamde "medisch" model denken in de hulpverlening. Dit heeft geleid tot het in rekening nemen van andere dan medische factoren (psychologische, sociale, culturele...) Deze meer multidisciplinaire aanpak heeft echter de oerkwaal van het medisch model, namelijk een strikt positivistische benaderingswijze, niet in vraag gesteld, meer zelfs, overgenomen in zijn eigen hulpverlenen. Men neemt aan dat de "werkelijkheid met problemen" an-sich bestaat en dat men enkel de structuren, de wetmatigheden n die erin zitten moet ontrafelen, op basis van welke analyse men dan een bepaalde "deskundigheid" ingreep doet om de problemen uit de wereld te helpen.

PROBLEMEN

Achterhuis stelt daarentegen dat het (pathologisch) begrip apparatuur waarmee de hulpverlener naar de mensen toe gaat juist de problemen creëert. Zo is er in Duitsland een perfecte correlatie tussen het aantal chirurgen dat in een bepaald gebied "opereert" en het aantal blindedarmoperaties. Met betrekking tot de geestelijke gezondheidszorg citeert hij Laing waar de twee argumenteert dat juist de diagnose "schizofreen" van iemand een "schizofreen" maakt. Kortom, hoe meer hulpverleners hoe meer problemen er "ontdekt" worden.

Vanuit deze optiek is Achterhuis ook sterk gekant tegen de nieuwste ontwikkelingen binnen het welzijnswerk, namelijk preventie en welzijnsmarketing. In beide gevallen gaat het erom latente problemen te detecteren, aan de betrokkene te signaleren en hem hulp voor te stellen. Op die manier maak je nog meer van de hulpverlener afhankelijk. Zeker van neer je leest dat screeningsonderzoeken (vb. St. Bavoraport) uitwijzen dat een vierde tot een derde van de populatie met dergelijke ernstige psychische problemen zit dat dringende hulpverlening noodzakelijk is.

NIEUWE LEIDRAAD

De grote verdienst van Achterhuis boek ligt in het feit dat het ons een structureel model aan de hand doet, dat ons toelaat het falen van de welzijnssector te begrijpen. Tot hertoe werd het falen van een interventie, zoniet aan toevalsfactoren, dan toch aan factoren die buiten de macht van de hulpverlener liggen, toegeschreven. Door het onderscheid bewuste-onbewuste behoeften naar het achterplan te verschuiven en te vervangen door het onderscheid autonoom-heteronoom, levert hij een nieuwe leidraad op problemen aan te pakken. In dit "Nieuwe handboek voor de hulpverlener" staan zelfhulp en mantelzorg (een probleem wordt zoveel mogelijk opgelost door het milieu waarin het wordt geformuleerd) centraal. Slechts in laatste instantie zal men zijn probleem in handen geven van een professionele hulpverlener, en zich op die manier onderschikken in een afhankelijkheidsrelatie.

Achterhuis, Hans: De Markt van Welzijn en Geluk
Ambo, 1980

Je karretje piept tot het gestolen wordt

Wie heeft niet reeds enkele uren van zijn leven doorgebracht met het zoeken naar zijn verdwenen fiets, of die van zijn vrouw, kind, vriend of vriendin? Wie kijkt niet nadenkend naar de rijwielen aan stations, zich de vraag stellend hoeveel procent van wat daar bijeen staat ooit onwettig van eigenaar is veranderd? Wie vraagt zich niet af hoeveel fietsen er jaarlijks gestolen worden? Over deze en andere vragen, die dagelijks als een doem door het hoofd van elke groene en andere fietser spoken, boog en buigt de werkgroep Leuven Veilig zich. We stapten bij hen even af en zoals ons fietsbelletje daar klonk, klonk het nog nergens.

VETO: Waarom onderneemt u deze actie? Is het niet eenvoudiger de huidige toestand te laten voor wat hij is: "Ze jatten mijn fiets; ik gap er wel een terug."?

LEUVEN VEILIG: "De situatie is niet zo eenvoudig als u zich wel voorstelt. Vorig jaar werden bij de Leuvense politie 2200 aangiften van fietsendiefstallen gedaan. Maar dit is

slechts het officieel topje van de ijsberg. Velen geven de diefstal van hun rijwiel immers niet aan. Ondertussen stapelen de klachten zich op. Je mag je zadel geen vijf minuten koud laten of ze pikken je fiets mee. Wanneer je met een gammel karretje door Leuven host, kan je de schouders ophalen. Maar wanneer je glitterfiets van 10.000 frank ontvreemd is, wens je de fietsendieven naar de atoomcentrale. Met ons onderzoek willen we vooral de eerlijke fietser beschermen door voorstellen aan te dragen die lange vingers wat inkorten.

VETO: Is het dan heden ten dage zo eenvoudig een fiets van eigenaar te laten veranderen? Een auto gap je niet zomaar mee; een fiets wel???

LV: Inderdaad, een auto pak je niet zomaar onder de arm. Je moet eerst inbreken, dan contact zoeken en gas geven. Wanneer je dan aan het rijden bent liggen de risico's ook veel hoger. Zelfs als je de nummerplaat van de auto wijzigt, is er nog het chassis- en motornummer dat je niet zo maar kan wisselen. Dan is er nog de verzekering-firma van je wagen die je een aankoopfactuur en inschrijvingsbewijs vraagt.

Voor een fiets vallen al deze identiteitsbewijzen weg. Het feit dat je maar hoeft op te stappen en weg te wezen, ongeacht je leeftijd, maakt het op zak steken van een fiets een lachertje. De nummerplaat verander je, de kader overschilder je en klaar is Kees." VETO: Houdt de politie dan geen oogje in het zeil? Houden ze af en toe geen razzia's naar fietsendieven???

LV: De politie zit in een moeilijke positie aangezien het haast onmogelijk is, ook voor hen, om te bewijzen dat het om een gestolen fiets gaat. Neem nu Leuven. Hier beschikt men over een Sherlock Bicycle, een agent die regelmatig door de straten van de stad fietst om na te gaan welke fietsen te lang op dezelfde plaats blijven staan en dus mogelijk na een leenbeurt achtergelaten zijn of als gestolen getipt zijn. Deze agent houdt er een volledige dagtaak aan over om de gevonden fietsen in te schrijven en mensen te helpen om hun verloren rijwiel tussen de politiebuit terug te vinden. De politie zelf treedt ook op als fietsenpakker. Dit gebeurt wanneer er geen num-

merplaat aan je fiets hangt of wanneer je fiets verkeerd geparkeerd staat. Een gestolen fiets die echter wettelijk geparkeerd werd maar niet achter de ketting zit, blijft staan tot er een eerlijke vinder opdaagt."

VETO: Hoe reageert de politie bij de aangifte van je fiets???

LV: Wanneer je met rood beweende ogen bij de politie aankomt om je ontvreemde lieveling te melden, zal men je niet dadelijk een zakdoek onder de neus houden. Integendeel! Je kan vaak van het Leuvense politiebureau op stap gaan naar Heverlee om daar te vernemen dat de agent met de sleutel van het Heilige der Heiligen, waar de door de politie buitgemaakte fietsen trappelen van ongeduld op hun eigenaar wachten, niet aanwezig is. Je kan dan rustig terug naar Leuven wandelen om over enkele uurtjes nogmaals terug te wandelen. Ter plaatse blijven wachten is ook toegestaan. Pas wanneer je je gestolen ros niet aantreft, gaat men over tot het opstellen van een ontvreemdingsaangifte.

Vervolg op p.10

het grote Van Gerven

DECEMBER '80.- Vóór in maart de verkiezingskampagne voor het rektorschap losbarst, plant VETO een reeks interviews met de kandidaten die zich reeds bekendmaakten, namelijk de professoren Van Gerven, Blanpain en Roosens. In deze interviews wenst VETO te peilen naar de visie die deze heren hebben op onderwijs, onderzoek en beheer van de universiteit. Als eerste kwam prof. Van Gerven aan de beurt. De redactieleden hadden (nog maar eens) pech want ondanks de minzaamheid en vriendelijkheid van onze eerste gastheer werden zij niet op koffie getrakteerd (wellicht was de secretaresse met vakantie). Toch nog een interview.

VETO : Prof. Van Gerven, u is kandidaat voor het rektorschap aan de KUL. Hoe is u daartoe gekomen ?

VAN GERVEN : Uiteindelijk, denk ik, stelt men zich kandidaat omdat men de functie belangrijk vindt. Ik vind deze functie belangrijk omdat de universiteit belangrijk is, omwille van het belang van haar opdrachten, onderwijs en onderzoek en, vanuit dat onderwijs en onderzoek, omwille van haar belang voor de samenleving.

VETO : Is die kandidatuurstelling recent gegroeid, of loopt u daar allang mee rond, bij wijze van spreken.

VAN GERVEN : Ik liep daar al lange tijd mee rond. Vóór 1970 had ik nooit gedacht mij met akademisch beleid bezig te houden. Toen men mij dan vroeg mij kandidaat te stellen voor het vice-rectoraat heb ik dat eerst een beetje aarzelend gedaan en later ben ik het gaarne gaan doen. Na 6 jaar vice-rectoraat, in 1976, vond ik dat het genoeg was omdat men op een zeker ogenblik terug moet keren naar de basis en niet te lang, voortdurend aan het bewind mag blijven. Op een gegeven moment moet men terugvallen op gewoon maar onderwijs en onderzoek. Alhoewel ik na drie jaar vice-rectoraat niet verder wou doen, had ik dan al besloten om mij vroeg of laat kandidaat-rector te stellen.

VETO : U wil nu terugkomen in het universitaire beleid op het hoogste niveau. Dat heeft ook te maken met opvattingen die u tijdens uw vice-rectorschap en in de tijd dat u "terug bent gegaan" heeft opgedaan, kunt u daar iets meer over zeggen ?

VAN GERVEN : Toen ik vice-rector was en voordien heeft Leuven de moeilijke periode van de jeugdijaren meegemaakt, na de splitsing van de universiteit. Het uitengaan van de UCL en de KUL heb ik altijd min of meer gezien, op kollektief niveau, als het weggaan van een assistent die lange tijd bij een professor (de UCL) is geweest. Een assistent mag niet teling onder de vleugels van een hoogleraar blijven, hij moet op een zeker ogenblik weggaan wil hij zijn eigen wetenschappelijke volwassenheid kunnen waarmaken. Dat was voor de KUL een enorm belangrijke opgave en ik denk dat zij daarin geslaagd is. Zeker op het stuk van wetenschappelijk onderzoek moeten wij voor geen andere universiteit onderdoen, - op het stuk van onderwijs zijn wij natuurlijk een massa-universiteit, met de problemen daaraan verbonden. Dank zij de enorme financiële expansie van de universiteit heeft de K.U. Leuven een zeer grote kwantitatieve opbloei

gekend en, ik denk ook, in grote mate kwalitatief. Expansie van het academisch en wetenschappelijk personeelskader en van het administratief en technisch personeel. We groeiden van een familie-onderneming onder Mgr. Van Waeyenbergh naar een grote onderneming, met alle voordelen en nadelen vandien. Ik denk dat het één van de grote opgaven zal zijn voor de komende rector om die nadelen, die onvermijdelijk zijn gegroeid uit de overgang van klein naar groot, weg te werken. En daarmee bedoel ik het humaniseren, het terug op menselijker niveau brengen van een universiteit die in die expansieperiode tot een grote instelling is uitgegroeid.

harmonie



VETO : Humaniseren van de universiteit, kan u daar wat specifiek over zijn ?

VAN GERVEN : Het zijn natuurlijk grote woorden, ik geef me daar rekenschap van, en het is een programma dat moeilijk in een programma te vatten is, zoals alles wat menselijk is. In die zin dat, wanneer men teveel probeert een menselijke verhouding in instellingen, statuten, regels te vatten, dat dan van het menselijke zeer vaak iets verloren gaat. Mijn ervaring tijdens die vier-vijf jaren dat ik terug bij de basis behoorde,

Natuurlijk gaat er schaarste komen, maar die moet gebruikt worden om dingen te realiseren die men anders niet zou realiseren...

is dat er een grote afstand bestaat tussen het beleid en het dagelijks werk. Dat heeft een goede en een slechte kant. De goede kant is dat men gerust gelaten wordt als men de top niet nodig heeft, dat men zijn werk van alle dagen eenvoudig, gemakkelijk, zonder teveel lastig gevallen te worden, kan uitvoeren. Het nadeel is natuurlijk dat als men wel iets nodig heeft, dat dan de afstand nogal groot is zowel ten aanzien van de academische kolom als ten aanzien van het administratief beheer. Het is een onvermijdelijke consequentie geweest van die kwantitatieve groei.

VETO : Het eventueel beter laten overeenkomen van de top met de onderlaag is dus één van uw programmapunten ?

statuten, dan wel aandacht besteden en ook meer mogelijkheden bieden aan de contacten die er zijn tussen de geledingen, tussen mensen van eenzelfde geleiding onderling...

VAN GERVEN : ...maar ook binnen de afdeling tussen de verschillende geledingen... ik geloof in solidariteit binnen de afdeling, ik geloof erin dat men binnen die kleinste kern van het universitaire bedrijf tot afspraken kan komen tussen academisch personeel (AP), wetenschappelijk personeel (WP), administratief en technisch personeel (ATP) en studenten. Dat er bv. op het stuk van sabbatical leave afspraken kunnen gemaakt worden om een professor of een WP-lid enige tijd te laten werken aan een onderzoeksproject of aan een nieuwe onderwijs-

en het onderzoek. Hoe ziet u de beheersfunctie evolueren onder uw eventuele rektorschap ?

VAN GERVEN : Ik heb al over de voor- en nadelen van de expansie gesproken. Met het voordeel bedoelde ik dat er een vooruitgang is, vergeleken met twintig jaar geleden, datdat de universiteit nu een infrastructuur heeft, niet alleen wat gebouwen betreft, maar ook van mensen die het onderzoek en het onderwijs administratief-technisch kunnen ondersteunen. Het nadeel is dat deze geleiding zo omvangrijk is geworden tijdens de golden sixties.

Wat zou ik in dit opzicht beklamentonen als ik rector zou worden ? Ik meen dat duidelijk moet worden gesteld dat het algemeen beheer een ondersteunende of auxiliaire functie heeft ten opzichte van de essentiële opdrachten van de universiteit, onderwijs en onderzoek. Algemeen beheer is infrastructuur, staat ten dienste en is ondersteuning van onderwijs en onderzoek. Dit brengt mee dat het ATP (admin. en techn. person.) hoofdzakelijk moet aanwezig zijn op de plaats waar het onderzoek en het onderwijs gebeurt. Ik onderschrijf het algemene verlangen om ATP in te zetten op het fakultaire, het departementale, het afdelingsvlak, veel meer dan op het vlak van de centrale universiteit.

Er is ten tweede de kwestie van de ontoegankelijkheid van het algemeen beheer voor de academische sektor. Die ontoegankelijkheid is mede het gevolg van de houding van die academische sektor die ten aanzien van de ontwikkeling van het ATP teveel een afstandelijke houding heeft aangenomen in de zin van: "dit is maar infrastructuur, dit is minder belangrijk dan waarmee wij bezig zijn, onderwijs en onderzoek". Daardoor, en wegens de grote expansie is de beheerssector teveel op zichzelf gaan bestaan, geraakte hij te weinig ingespeeld op de academische sektor. Het is nu van wezenlijk belang die toegankelijkheid te vergroten. Dat is niet alleen een kwestie van het transparant maken van het organigram, maar vooral van het openen van een toegangspoort. Men moet met zijn - ernstige - problemen vanuit de academische sektor terecht kunnen bij een soort van ombudsman t.a.v. het algemeen beheer, een functie die in de huidige structuur de ondergroepsvoorzitter zou kunnen vervullen.

VETO : Betekent dat die dienstbaarheid van het algemeen beheer tekort schiet ? Dat u daar kritiek op hebt ?

VAN GERVEN : Wel, ik meen dat het algemeen beheer zoals ik al zei onvoldoende toegankelijk is, wat het gevolg is van deze overgang van familiebedrijf naar grote onderneming.

VAN GERVEN : Ik zou het niet uitsluitend stellen in termen van "top" en "onderlaag". Wel algemener : hoe kan men de communicatie, de dialoog binnen de universiteit verbeteren ? Tussen de geledingen, tussen de faculteiten en departementen, tussen de verschillende niveau's, tussen het beheer en de academische kolom. En dit niet via institutionalisierde wegen maar door menselijke contacten. Dat zou ik zeer centraal willen stellen.

VETO : De verschillende niveaus in het beleid niet te zeer omkaderen met regels en

opdracht. Afspraken waardoor anderen zijn normale opdracht een beetje overnemen tijdens die periode. Om die solidariteit te bevorderen is er, in het kader van de afdeling een zekere planning nodig. De voorzittingen zijn er, geloof ik, maar het gebruik ervan moet worden gepland.

universitair beheer

VETO : Het kunnen van een universiteit omvat drie categorieën van werkzaamheden, het beheer, het onderwijs

interview

verlangens

VETO : U denkt een humanisering in te voeren, meer gesprekken, een betere band tussen de geledingen, maar toch blijft iedere geleiding met zijn eigen problemen. Het wetenschappelijk personeel vecht nog steeds voor een volwaardig statuut, het ATP zit met een tekort op zijn begroting, gezien de staatstoelagen die ze daarvoor krijgen, en u zult er vermoedelijk van op de hoogte zijn dat ook studenten hun problemen hebben. Hoe kunt u die mensen dichter bij elkaar brengen, terwijl het toch om financiële en politieke belangen gaat ?

VAN GERVEN : Ja, wat evenwel niet wil zeggen dat het slecht gaat aan de universaliteit of dat er conflicten zijn tussen de geledingen.

VETO : Ja, maar iedere geleiding heeft zijn ontevredenheid...

VAN GERVEN : Ja, iedere geleiding heeft haar verlangens, ik zou het eerder verlangens noemen. Het AP zegt sedert jaren dat het in de beleidsorganen niet vertegenwoordigd is. Men zegt niet eens ondervertegenwoordigd, men zegt niet vertegenwoordigd. De dekanen vertegenwoordigen immers het geheel van de faculteit, en niet het AP. Vandaar dus de vraag van de Vereniging van Vlaamse Professoren om in de Akademische Raad en in de Raad van Beheer vertegenwoordigd te worden. Het ATP heeft op dit ogenblik (dec. '80, nvdv, de aanvraag is inmiddels voor deze verkiezingen afgewezen) een aanvraag ingediend om bij de rectorverkiezingen stemgerechtigd te zijn. Er zijn verlangens vanwege de studentenvertegenwoordiging. Tenslotte is er bij het wetenschappelijk personeel het verlangen om in de Raad van Beheer en het bureau van de Akademische Raad vertegenwoordigd te zijn.

vast wp-ap

VETO : Er zijn ook de specifieke verlangens van het vast WP...

VAN GERVEN : Ja, de verhouding tussen AP en vast WP-leden is een verhouding die zeer moeilijk ligt en waarmee velen al sedert jaren bezig zijn, vooral dan met de hele problematiek van het lectorat- of buitengewoon docentschap van vastbenoemde WP-leden. Moesten we een mooie lei kunnen maken en opnieuw beginnen, geloof ik niet dat men het onderscheid tussen AP en vast WP zou maken. Aan de Anglo-Amerikaanse universiteiten bestaat het niet - daar kent men alleen staf en doctorandi (ons tijdelijk WP) - het is een Europees-continentaal onderscheid. Maar we zitten ermee. Het staat in de wet, het zit in CAO's en statuten van AP of WP. En toch is het moeilijk zometwants om een onderscheid tussen beide groepen

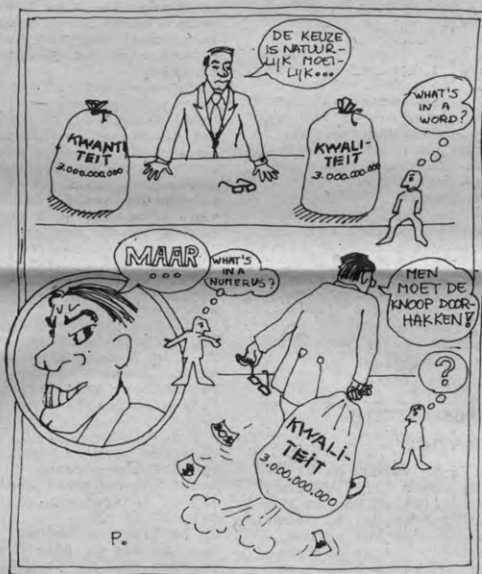
te maken wat de functies betreft - beide groepen zijn bezig met onderwijs en onderzoek, de benamingen AP en WP zijn trouwens misleidend. Wel heeft men als AP-lid overeenkomstig de wet een aantal uren onderwijs nodig om benoemd te worden. Die wet zou m.i. moeten veranderen. Men zou de universitaire taken van AP en WP moeten loskoppelen van het aantal uren college en ze in onderlinge afspraak binnen de afdeling onder de verschillende leden van de afdeling kunnen verdelen.

VETO : Al bij al zijn daar latente conflicten aanwezig.

VAN GERVEN : En uiteraard zullen de tegenstellingen tussen AP en vast WP bij een veroudering van het vaste WP groter worden. Ik meen dus dat men moet streven naar een vergaande harmonisatie van de twee statuten. Ik geloof overigens dat de tijd gekomen

is om de verlangens van ATP, AP, WP en studenten gezamenlijk en niet afzonderlijk onder de ogen te nemen en te beluisteren, - de luisterbaarheid van een rector vind ik belangrijk, ten aanzien van alle vragen, van alle geleidingen, - om dan, zonder daarover jarenlang te discussiëren, een evenwichtige oplossing voor te vinden.

deficieten



VETO : Een andere rectorandidaat zei dat, als de huidige tendens zich blijft doorzetten, wij rechtstreeks naar de rode cijfers gaan. U bent die mening niet toegeedaan ?

VAN GERVEN : Nu spreekt u over de gewone begroting. Het ATP-budget is natuurlijk al sedert ettelijke jaren deficietair. De grote toevloed van ATP, zoals u weet, is ontstaan omdat, toen de KUL-UCL gesplitst werd, de meeste leden van het ATP gekozen hebben voor de Vlaamse universaliteit.

VAN GERVEN : Dat denk ik, ja.

investeringen

VAN GERVEN : We hebben allemaal gehoord, o.a. bij het begin van het jaar in de studententoespraak, dat er aan deze universaliteit vrij veel geld heen en weer gaat wat betreft de investeringen. Iedereen weet dat er een plan zou zijn om een zwembad te bouwen ten bedrage van 200 miljoen frank.

Hoe kadert u dergelijke investeringen in deze tijd van schaarste ?

VAN GERVEN : Het bouwen van een zwembad is een project dat, als ik mij goed herinner, al tien of vijftien

jaar op het verlanglijstje staat. Wij zitten in een tijd van economische crisis en we gaan daar niet zo gemakkelijk uitgeraken. Het enige wat wij op dit ogenblik te verwachten hebben, denk ik, is het inhouden van de Vlaamse achterstand, die nog belangrijk is. Dat geeft ons nog armslag voor de komende jaren. Nu zitten wij met een stabilisatie van de studenten-aantallen, maar vanaf de jaren '85 en zeker vanaf de jaren '90 zal de ongunstige demografische ontwikkeling die men nu meemaakt in het secundair onderwijs, doorgespeeld worden naar de universaliteit. En aan de studenten-aantallen zijn ook bruto- en nettometers aan investeringen gekoppeld. Ik geloof dus niet dat in de komende jaren een belangrijke expansie moet worden gedacht.

nieuwe criteria

VETO : Maar de schaarste...

VAN GERVEN : Natuurlijk, er gaat schaarste komen, maar die moet, denk ik, gebruikt worden om dingen te realiseren die men anders niet zou realiseren. Laat mij een voorbeeld geven. Als de studenten-aantallen fel naar beneden gaan, komt de financiering van de universaliteiten, zoals die nu gekoppeld is aan studentenaantallen, in het gedrang. Toch zal de overheid de tewerkstelling van AWP en ATP op peil willen houden. De gemakkelijkste oplossing voor de overheid zou er natuurlijk in bestaan de omkaderingscoëfficiënten te verlagen. Ik meen nochtans dat op dat ogenblik tussen de universaliteiten en met de overheid een gesprek op gang gebracht moet worden omtrent mogelijke alternatieve financieringscriteria. Bij die gelegenheid kunnen allerlei vragen die tot dusver niet konden besproken worden, aan de orde worden gesteld, zoals de verhouding tussen universitair-niet-universitair onderwijs en de vraag kwantiteits- dan wel kwaliteitsuniversaliteit. Omdat men tot dusver inzake financiering vastzit aan studenten-aantallen waren die vragen nooit bespreekbaar. Men kon toch niet in het eigen lijf snijden. Schaarste kan dus leiden tot een nieuwe dialoog over fundamentele punten. Zij kan ook leiden tot grotere creativiteit. Schaarste en vindbaarheid gaan meestal hand in hand.

afvloeiingen

VETO : Maar schaarste maakt dat er prioriteiten moeten worden gelegd, dat er moet worden besnoeid. Zal dat niet tot conflicten tussen de geleidingen leiden ? Zullen er ontslagen vallen bij het ATP ?

VAN GERVEN : Natuurlijke afvloeiing gebeurt al sedert jaren, dus ik ontken dat dit tot conflicten aanleiding moet geven.

inspraak

VETO : Zal de moeilijke situatie waarin we ons bevinden meer inspraken meebrengen voor de groepen die nu geen of zeer weinig inspraak hebben in het beleid, een grotere pariteit ?

VAN GERVEN : Een grote-re pariteit, als u daarmee een 'viertel-pariteit' bedoelt, zoals die in de jaren 66-70 aan de orde stond, dus één vierde AP, één vierde WP, één vierde studenten en één vierde ATP, dan zeg ik onmiddellijk neen. Ik verzet me daartegen omdat ik het ongepast vind dat mensen die maar tijdelijk aan de universaliteit zijn, studenten of tijdelijk AWP, dezelfde beslissingsmacht zouden hebben als de groepen gewoon AP, vast WP of ATP, die blijvend aan de universaliteit verbonden zijn.

Een heel andere vraag is, of men aan de vastbenoemde academische personeelsleden (gewoon AP en vast WP) een gelijk medebeslissingsrecht moet geven. Daar opnieuw, meen ik, dat moet worden gestreefd naar harmonisatie van het statuut van beide groepen.

wie is wie

VAN GERVEN walter, Maurice. Gewoon hoogleraar KUL. 1957 : doctor in de Rechten 1967 : gewoon hoogleraar 1970 tot 1976 : vice-rector visiting professor aan verschillende buitenlandse universaliteiten
functies: advocaat, beheerder van een pak verenigingen en vennootschappen.
Auteur van een honderdtal wetenschappelijke boeken en artikels.
Laureaat van meerdere prijzen en beurzen.

Wat het ATP aangaat, omwille van het ondersteunend karakter van deze geleiding ten opzichte van onderwijs en onderzoek, dient zij betrokken te worden bij de beheersorganen maar niet, of in veel mindere mate dan vast AP en WP, bij het academische beleid. Dus wat 'viertelpariteit' betreft, is het voor mij niet. Iets anders is inspraak, en die term hebt u ook gebruikt. Tegenover inspraak zeg ik ja, maar dan niet een inspraak die verdrikt in papier en vergaderingen. Ik geloof 100% in inspraak, maar 200% in samenspraak, met mensen, niet in prerereren op vergaderingen.

VETO : U zou daar dus niet een hoeveelheid structureel vastgelegde macht aan koppelen, concreet, stemrecht?

macht

VAN GERVEN : Kijk, macht is een zeer pluriform begrip. U wilt evenwel stemrecht voor de ene geleiding als voor een andere. Maar u vergeet dat de studentendelegatie, niet-tegenstaande haar beperkt stemrecht, in de faculteitsraden nu al een grote macht heeft. Studentendelegaties reageren altijd in blok. Ze zijn altijd aanwezig. AP-leden niet. Als u naar het papieren stemrecht kijkt, heeft de studentendelegatie geen macht; als u kijkt naar de reële macht, heeft zij er zeer veel, nu al. Er komt nog bij, dat men in een FR of een

Vervolg op p.9

proefeksamen: always

Er waart een spook door de Leuvense geleerden. Cafés stromen leeg, bios-koop-eigenaren rukken zich de haren uit het hoofd en de burolampen branden tot diep in de nacht. Eerste kan siddert en beeft. (?) De proefexamens in de volksmond partieels genoemd, zijn op komst. Wat houden die examens precies in? Wat is de zin en de onzin van vrijstellingen? En hoe kijken eerstekenners er tegenaan?

volgens het gele boekje...

Over de proefexamens vind je in het examenreglement het volgende: 'Proefexamens zijn enkel bedoeld ter oriëntatie van de eerstejaarsstudenten(...) Ten minste één van de proefexamens moet naar vorm en inhoud met een echt examen overeenstemmen (...) Elke fakulteit beslist autonoom of en onder welke voorwaarden aan proefexamens vrijstellingen verbonden kunnen zijn, en in welke mate de voor de proefexamens behaalde resultaten worden verrekend in de eindresultaten van de gewone examenperiodes (...) (S1art7) De aandachtige lezer merkt onmiddellijk twee tegenstrijdigheden in dit artikel op. Hoewel er een onderscheid gemaakt wordt tussen proefexamens 'enkel ter oriëntatie' en 'echte' examens, mag in sommige fakulteiten het behaalde resultaat door vrijstellingen en verrekenden van punten doorgevoerd worden naar juli en september. Dat is één. Ten tweede: ten minste één van de examens moet een weerspiegeling zijn van een echt examen - slechts één, zo ik zo zeggen; als de andere examens niet lijken op die van juli of september, kun je moeilijk nog van proefexamens spreken.

voor wat hoort wat: vrijstellingen?

De proefexamens zijn bedoeld als voorbereiding op de definitieve examens. Ze willen de student vertrouwd maken met de examens voor hij op het einde van het jaar erover moet struikelen. Ze zijn in geen geval bedoeld als voorexamens; die de stof spreiden over twee semesters of die de julizittijd verlichten. Vanwaar dan het definitieve karakter van proefexamens in sommige richtingen? Want daarop komen vrijstellingen en het doorrekenen van cijfers naar juli en september neer. Er is duidelijk wat aan de hand met die vrijstellingen. Niet overal kun je een deel van de stof laten wegvallen; pol en soc, landbouw, psychologie, pedagogie (en noem maar op) hebben er géén. Letterer: er Wijsbegeerte dan weer wel, behalve in filosofie waar ze sinds 76-77 op aandrigen van de studenten afgeschaft werden. Daarover straks meer. In Germaanse valt er wel wat te verdienen!

één examen maakt de lente niet

Een tweede zere plek in het reglement; minstens één examen moet naar vorm en inhoud overeenstemmen met een echt examen. Het aantal proefexamens varieert in de verschillende richtingen van vier tot zeven. De verschillende fakulteiten hebben niet alleen de vrijheid om te bepalen welke examens er ingebracht worden, of er vrijstellingen zijn en welke; ook de vorm van de proefexamens mag door hen vastgelegd worden. Het lijkt bijna overbodig dat er expliciet moet vermeld worden dat deze examens - en dan nog: maar 'minstens één!' - de echte moeten weerspiegelen. Dat is toch wel erg weinig om konklusies uit te trekken. De verschillen tussen juli en september zijn soms nogal flagrant. In Landbouw bijvoorbeeld kreeg je als eerste-kenner over één en hetzelfde vak in januari meerkeuzevragen en in juli vier open vragen. De overeenkomst, de KANS OM TE VERGELIJKEN IS VER ZOEK.

Als de januarsessie een beeld moet geven van een heuse zittijd moeten alle examens zo dicht mogelijk die van juli benaderen. Een halfslachtige maatregel zoals die in het reglement wordt voorgesteld brengt geen aarde aan de dijk.

filosofische aanpak

In 76-77 werden de vrijstellingen in filosofie op initiatief van de studenten afgeschaft. Vreemd is dat - op het eerste gezicht. Maar na een eerste proefjaar bleken de voorgaande jaren significant genoeg te zijn om het experiment-in-de-kinder-schoenen voort te zetten. Tabelletjes zijn niet erg esthetisch maar toch wel handig om 'aanschouwelijk onderricht' te geven. In categorie 1,2 en 3 vind je respectievelijk - studenten die zich inschreven voor de partieels en 50% van de punten haalden - studenten die zich inschreven maar geen 50% scoorden of niet alles aflegden - en studenten die zich helemaal niet inschreven. In elke categorie wordt nagegaan hoeveel studenten de juli- of septem-

berfinish haalden. De percentages werden berekend op basis van het aantal studenten dat zich voor de eindeksamens inschreef, waardoor de opgevers er wel buitenvallen. Met een korreltje zout nemen dus, al is het dan maar een klein korreltje; want wie deelnam aan de proefexamens gaf over het algemeen niet op.

konklusies

Vrijstellingen in januari vormen een sterke motivatie. Vooral de eerste twee jaren van het 'nouveau régime' daalde het aantal deelnemers sterk. Maar in 78-79 deden weer 44 mensen van 88 mee; evenveel als in de jaren met vrijstellingen. Van 74 tot 76 slaagde één enzame enkeling erin zonder vrijstellingen uit januari toch nog op het einde van het jaar erdoor te komen. Wie niet mee deed of geen winst boekte in januari, kon blijkbaar al bij voorbaat de boeken sluiten. Deze -voor de ongelukkigen nadelige- overeenkomst tussen vrijstellingen in januari en slagen in eerste of tweede zit wordt in het herwerkte systeem ongedaan gemaakt. Van de 59% geslaagden van 76-77 tot 78-79 kwam er 26% van de vroeger 'kansloze' groep door. Waar komt dit toch wel spektakulaire verschil vandaan? Wie vroeger geen vrijstellingen haalde, had een tastbare achterstand op zijn jaargenoten, wat ontmoedigend moet werken. Psychologische factoren lijken de doorslag te geven.

Wie dus in de herwerkte regeling geen of slechte proefexamens maakt, heeft nog evenveel kans als de anderen, en voelt dat ook zo aan. Op de keper beschouwd moet je bij de interpretatie van deze cijfers toch nog met de volgende zaken rekening houden:

- Vanaf '76 deden er minder mensen in januari mee; die vind je terug bij de geslaagden van categorie drie - De inzet ligt lager. Als je niks tastbaars kan bereiken werk je minder hard. Daardoor daalt het aantal geslaagden in januari, wat in juli weer wordt opgetrokken. Je vindt dus ook een deel van de mensen die in het oude systeem onder categorie één vielen, in categorie twee terug. Tot zover de stand van zaken. Met de argumenten pro en contra vrijstellingen zoals die al opgesomd zijn, blijft deze hele affaire in filosofie toch het overwegen waard voor de richtingen waar nog steeds vrijstellingen toegekend worden: om eventueel ook met een dergelijke regeling te eksperimenteren, al zal dat een zorgvuldig overwogen aanpak en veel informatie van de studenten vergen.

en v

Het leek ons intressant om, los van alle getheoretiseer, de sfeer in eerste kan op te snuiven nu de partieels voor de deur staan. Het gaat, in wat volgt, dus niet om een grondig onderzoek om trent ideeën, wensen en verwachtingen. Aan de hand van een aantal informele gesprekjes met eerste kenners hebben we getracht een robotfoto te schetsen van het beeld dat eerste kenners zich gevormd hebben van 'partieels'.

Grosso modo stelden we vier soorten vragen: Hoe sta je er tegenover (voorbereiding, verwachtingen, betekenis)?; Hoe worden partieels in jouw fakulteit georganiseerd?; Zijn er kringinitiatieven?; Welke gevolgen kunnen die partieels met zich meebrengen, denk je? We ondervroegen 23 mensen uit 10 fakulteiten op het middaguur in Alma II (wat het gebrek aan gesprekken met positieve wetenschappers wel verklaart - we hadden pedagogie, psychologie, aardrijkskunde, geologie, pol&soc, godsdienstwetenschappen, landbouw, klassieke, germaanse en filosofie. Over een 14-tal dagen, als de examens voorbij zijn, brengen we dezelfde studenten nog eens bijeen. De konfrontatie tussen de ideeën die men vooraf had en de opgedane ervaringen levert wellicht een aantal interessante inzichten over partieels op: Is er zoiets als een optimale begeleiding, waar schort er iets aan, wat bepaalt voor de eerste kanner het nut ervan? Interviews dus!

voorbereiding

De doorsnee eerste kanner begint zich, als we op onze praatjes afgaan, een paar weken voor de partieels ernstig toe te spitsen op de af te leggen vakken, en laat de andere liggen. Dat varieert echter nogal naar gelang men meer of minder gemotiveerd is. Bissers bv. werken liever gewoon door aan dat waarmee ze bezig zijn, en laten zich aan het hele gebeuren niet te veel gelegen.

De verwachtingen lopen nogal uiteen, men lijkt geen precies idee te hebben van wat het allemaal kan of moet betekenen. Ook wat de relevantie van de partieels betreft tast men wat in het duister, hoewel de meningen daarover toch meer uitgesproken zijn.

Iedereen is het echter over één ding roerend eens: je begint eindelijk eens goed door te werken, en dat is ook wat waard. Misschien is het precies omwille van vage ideeën die men er op nahoudt dat de verwachtingen zo laag liggen; Uitspraken als: "we zullen wel zien, het is onbekend", "ik ben niet zo gemotiveerd, dus verwacht ik er ook niet zo veel van", "het is een soort kans die men bijkrijgt", hebben we meermaals gehoord. Typend voor dat vage zijn de antwoorden die we soms kregen op de vraag:

73-76 76-79

aantal studenten ingeschreven voor eindeksamens	I4+24+I9=57: 100%	33+34+50=I17: 100%
deden proefeks.	I3+23+I5=51: 89%	21+21+44= 86: 74%
geslaagd juli/sept		
kat. I juli	7+I2+ 5=24: 42%	8+ 8+I7= 33: 28%
september	I+ 3+ I= 5: 8%	I+ 0+ 5= 6: 5%
totaal	8+I5+ 6=29: 50%	9+ 8+22= 39: 33%
kat.2 juli	0+ 0+ I= I: 2%	0+ 2+ 2= 4: 3%
september	0+ 0+ 0= 0: 0%	2+ 3+ 8=I3: I1%
totaal	0+ 0+ I= I: 2%	2+ 5+I0=I7: 15%
kat.3 juli	0+ 0+ 0= 0: 0%	4+ 5+ 2=II: 9%
september	0+ 0+ 0= 0: 0%	0+ 2+ 0= 2: 2%
totaal	0+ 0+ 0= 0: 0%	4+ 7+ 2=I3: I1%
alg. tot. gesl.	8+I5+ 7=30: 52%	15+20+30=69: 59%



look on the bright side... at dacht u ervan?

"Wat betekent het woord partieels voor je?" dat ging van "dat ze georganiseerd worden" en "t schijnt dat we dat hebben" tot het herhaaldelijk beklemtonen dat er niets van afhangt, dat het proef-examens zijn, dat men vrijwillig deelneemt (behalve bissers). Vrij unaniem een zeer bescheiden entoesiasme dus over het feit dat men aan het werk gezet wordt, maar veelal niet zoveel meer.

men al vrij goed van mensen en toestanden op de hoogte is, maar onderkende wel (een zekere) relevantie voor niet-bissers. Tussen beide uitersten schipperden een drietal mensen. Een student: "de waarde van het resultaat hangt voor een goed deel af van de geleverde inspanning, hoeveel men geblokt heeft. Het hangt ook af van de studiemethode, die kan men nu evalueren." Heel lakoniek merkte iemand op: "Goed is goed, en slecht is slecht..." (het ging over de uitslag nvdr)

de van het jaar; iemand kon zich levendig verbeelden dat je in eksamentijd "in alles onzeker en onstandvastig wordt". "Maar" zo zei een ander "een gunstig gevolg van partieels is nu precies een grotere zekerheid op het einde van het jaar". Zo zie je maar weer...



relevantie

Ondanks het vorige zijn er heel wat eerste kanners toch vrij optimistisch omtrent de algemene relevantie van de proefexamens. Een groot aantal meent dat het een goed middel kan zijn om studiemethoden te testen om hun waarde. Men meent ook wel bij de monitoren indicaties te kunnen krijgen over de te volgen methode als het uur der nabespreking daar is. Iemand dankt zelfs dat men op basis van de uitslagen tot vrij betrouwbare konklusies kan komen over het al of niet aankunnen van de studies.

eindexamens

We vroegen ook of men nu dacht hiermee iets te weten te kunnen komen over het eindeksamen. Sommigen verwerpen die gedachte helemaal. Iemand uit sociale wetenschappen: "Er is een mondeling en een schriftelijk examen. Het mondeling wordt door een monitor afgenomen, dus daar weet je niet veel mee, en het schriftelijk zal ook wel niet veel voorstellen." Een vrij groot aantal eerste kanners meent dat men toch iets meer kan te weten komen. Toch zijn er twijfels; iemand had gehoord van ouderejaars dat het proefexamens niet altijd de harde realiteit van het eindeksamen weerspiegelt. Er was een duidelijke consensus dat uit de resultaten zekere besluiten kunnen getrokken worden omtrent studiemethode. Een eerste-kanner betwijfelde of het wel gemakkelijk zou zijn om zo ver in het jaar nog van methode te veranderen.

vrijstellingen

Er wordt door de fakulteiten geen verantwoording afgelegd (waarom er nu wel of niet vrijstellingen te bekomen zijn) aan eerste kanners. De innerlijke tegenstrijdigheid in het eksamenreglement komt onder studenten niet ter sprake... meningen:

Meestal vinden eerste-kanners het wel spijtig als er geen vrijstellingen aan de proefexamens verbonden zijn, omdat men die stof nu toch eenmaal geblokt heeft. Men denkt vooral aan de enorme massa kursussen op het einde, niet onterecht wellicht. Toch hebben onze geïnterviewden wel oge voor het feit dat op die manier alles vrijblijvend is: "je hebt niets te verliezen", "je kan je prestaties zuiver beoordelen".

Als er wel vrijstellingen te behalen zijn, wordt dat goed onthaald, wveral met de gedachte in het achterhoofd dat dit de eindrace kan verlichten. Maar de gelukkigen (?) vinden alweer meestal dat het niet echt hoeft. Iemand merkte op dat het je motivatie wel sterk ten goede komt.

klaarstomen

Slechts enkele monitoraten organiseren herhalingszittingen, maar niemand schijnt daar zwaar aan te tillen, men ziet dit meer als een extra zitting dan als een specifieke voorbereiding. Uit wat enkelen zeiden menen we te mogen begrijpen dat in sociale wetenschappen en landbouw helemaal niets uitzonderlijks gebeurt. Twee mensen uit psychologische en pedagogische wetenschappen merkten daarenboven nogal schamper op dat je uiteindelijk op jezelf bent aangewezen. Daar staat tegenover dat uit dezelfde fakulteit iemand vond dat proffen en monitoren het toch niet slecht doen. Er is een nabespreking voorzien in alle fakulteiten. Een pluimpje voor twee fakulteiten: Germaans en klassieke filologie. In germaanse kan je bij monitoren een fictief voorkeksamen afleggen het ganse jaar door. Men kan dus voortdurend zijn kennis blijven testen. In lassieke filologie worden gesprekken over studiemethode georganiseerd. Een uitschieter aan deze universiteit is toegepaste wetenschappen waar beide initiatieven met veel bribrio georganiseerd worden door het kandidatuurcentrum.

nog uitvoerig aan bod. Toch viel de vraag terloops een paar keer. Iemand besloot: "Gelijk hoe... verderdoen!". Maar iemand anders voelde zich niet zo zeker... Afwachten dus...

handen uit de mouwen

ENKELE indrukken die we aan onze interviews en bedenkingen overhielden. Zij moet dringend een juiste interpretatie van het eksamenreglement en een precieze omschrijving van deze partieels komen, met meer garanties voor een zo representatief mogelijke sessie. Ook de hervormingen in filosofie verdienen onder de loep te worden genomen, omdat zij juist de partieels in hun eigenlijke hoedanigheid van proefexamens herstellend. Het belangrijkste leek ons echter wel dat de studenten - zoals uit de interviews bleek - zelf gebrekki g of niet op de hoogte gebracht worden van een aantal essentiële zaken. Wie kiest voor hen uit welke vakken ze moeten blokken? Waarom komt er geen verantwoording voor deze keuze? Waar blijft de verantwoording voor het al dan niet toekennen van vrijstellingen? Wat zijn hun rechten?

waar abraham de mosterd haalt

Het was wat moeilijk om hier een juist beeld van te krijgen. Op het eerste zicht is dit een vrij rommelige aangelegenheid. In veel gevallen knapt de jaarverantwoordelijke het aankondigingsklusje op. Maar van de valven valt ook wel iets te leren... En ook proffen en monitoren doen hun duit in het zakje. Het lijkt er een beetje op alsof ieder gewoon het kanaal vernoemde dat hem geïnformeerd had, en over de andere kanalen heenstapte. Hoe het ook zij, officieuze berichtgeving wordt al lang op voorhand verstrekt door ouderejaars, bissers enz. Zij schijnen het belangrijkste info-medium te zijn (als we afgaan op de commentaren schijnt men hier ook meer vertrouwen in te hebben dan in prof-fen). De officiële bekendmaking gebeurt een paar weken voor de proefexamens. Er wordt hoe dan ook door de fakulteit steeds duidelijk meegeedeeld dat met de proefexamens op het einde geen rekening wordt gehouden. Die bewering wordt echter hier en daar (de mondelinge overlevering) met een zekere scepsis ontvangen.

kringinitiatieven

Dit is, op zijn zachts gezegd, niet veel soeps bij de ondervraagde kringen. Ten minste, de mensen waarmee we spraken waren er toch niet van op de hoogte. Germania organiseert een voorlichtingsavond over proefexamens en in Theologie wordt een soort monitoraat georganiseerd door eerste liccers. Verder doen hier en daar wat vragenlijsten de ronde. En daarmee is de kous af.

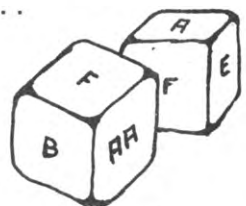
Nog veel werk aan de winkel rond de proefexamens...

een stevig bedankje voor al wie ons te woord stond, andere bronnen: eksamenreglement KUL en Wijzer, blad van NFK van 4 februari '80

jan sempels, pieter t'jonck, relinde baeten

verder studeren... als het slecht uitdraait

Het lag niet onmiddellijk in de bedoeling te vragen of men verder zou studeren, zelfs bij bar slechte uitslagen. Die vraag komt in de tweede ronde



Iemand anders zei ons dat je eens bewijst wat je kan, hoewel dat in het slechtste geval een grote ontgoocheling kan veroorzaken. En nog iemand meende dat de partieels hem grotere zekerheid zullen verschaffen op het einde van het jaar. Maar, zoals gezegd, de meningen over de relevantie waren verdeeld. Een meisje vond de hele bedoening ronduit schandelijk: je kan persoonlijk ook je kennis testen a.h.w. aan de hand van vragen die rondgaan of via gesprekken met een monitor, terwijl nu de prof op het einde van het jaar er al een idee over je op na houdt, wat het soms niet makkelijk maakt. Op die manier sta je bovendien onder spanning nog voor de helft van het jaar om te zijn. Zij konkludeerde dan ook dat een systeem van individuele ondervraging door monitoren (anonieme in zekere zin dus) een beter systeem is.

Iemand uit aardrijkskunde trok de hele zaak ook nogal in twijfel, op andere gronden evenwel. Hij haalde een prof aan die verklaard heeft tegen dit systeem te zijn. Deze prof meent dat men zelf maar moet weten wat men kan en dat daarvoor geen "onder-vragingetje" hoeft gegeven te worden. Deze verklaring werd door de geïnterviewde volmondig ondersteund, en op onze vraag of men de eerste kanners zo niet erg in de steek zou laten, vroegde hij eraan toe: "Het heeft wel zijn nut omdat men al gestudeerd heeft en omdat men met de eksamenvorm van sommige vakken kennis maakt, maar echt nodig is het niet. We zitten uiteindelijk niet meer op de humaniora, maar aan een unief, en iedereen moet tenslotte voor zichzelf uitmaken of hij iets kent of niet." Een bisser opperde dat er voor hem nog weinig nut aan kan vasthangen, omdat

examenkoorts

Die grijpt in alle geval niet erg om zich heen. Men laat wel eens vallen dat er wat teveel gezanikt wordt over de stof, maar daar houdt het dan ook bij op. Algemeen voorziet men dat de stress erger zal zijn op het einde



AKADEMISCHE RAAD

KUL - BEGROTING 1981: STUDENTEN-SUBSIDIEREN FAKULTEITEN

Maandag 19 januari jl : vierde vergadering van de Akademische Raad van dit jaar. De studententegenwoordiging heeft zich stevig moeten verzetten tegen de verdere afbraak van de democratisering van het universitair onderwijs. Zoals blijkt uit de begroting van 1981 van de K.U.L. worden 62 miljoen van de inschrijvingsgelden aangewend om de dagelijkse werking van de fakulteiten te financieren. Een verslag:

Zoals de trouwe lezer van Veto nog weet van de reeks over het geld van de KUL, geeft de staat op basis van de studenten-aantallen jaarlijks aan de unief een staatstoelage. Voor 1981 zal deze om en bij de 4,1 miljard bedragen. De financieringswet van 1971 voorziet deze toelagen voor drie posten:

- 1) lonen en kosten van het Academisch en Wetenschappelijk Personeel (AWP)
- 2) lonen en kosten van het Administratief en Technisch Personeel (ATP)
- 3) werking: de gewone onkosten van onderwijs, onderzoek, beheer en administratie van de unief.

De toelagen voor deze drie posten komen niet

overeen met de werkelijke uitgaven die in deze drie posten moeten gebeuren. Zo is de toelage voor AWP groter dan de uitgaven: er is in 1981 voor AWP een overschot van 414 miljoen op een toelage van 2 miljard 567 miljoen. Voor ATP is er een tekort van 469 miljoen op een toelage van 728 miljoen. Nu voorziet de wet dat een tekort op een post kan aangevuld worden met een overschot op een andere post. Nu is het teveel op AWP niet voldoende op het tekort op ATP op te vullen. Daarom snoept men 55 miljoen van de werking af. Daardoor ontstaat er in de post werking een tekort. Om dit gedeeltelijk op te vullen neemt men een gedeelte van de gekumuleerde overschotten van AWP: 30 miljoen. Totaal verdeelt men dan 776 miljoen werkingsgelden over de fakulteiten van Leuven en Kortrijk, de algemene diensten van Leuven en Kortrijk en de reserves en provisies. De fakulteiten krijgen - en we beperken ons tot Leuven - in 1981 243 miljoen voor de gewone onkosten van onderwijs, onderzoek en beheer. Dit is 35 miljoen minder dan 1980! Deze 35 miljoen wordt in 1981 gestoken in de financiering van de recurrente werkingsmiddelen van het onderzoeksfonds van de KUL. Nu is men er bij de opstelling van de begroting vanuit gegaan dat de werkingskredieten van de fakulteiten, vergeleken met vorig jaar met 10% moeten stijgen. Vorig jaar was er tegenover 1979 geen verhoging. Gezien de gestegen kosten en de toenemende noden van de fakulteiten is dit een normale reflex. Men heeft deze verhoging als volgt gedaan: door het koninklijk besluit van 31 augustus 1978 beschikt de unief over 50% van de inschrijvingsgelden om deze te besteden aan didaktische doeleinden.

(leraaropleiding, recycling, vernieuwing didaktische uitrusting.) Om te beginnen neemt de unief 35 miljoen van deze inschrijvingsgelden om het gat op te vullen dat ontstaan is door 35 miljoen staatstoelagen in het Onderzoeksfonds te steken. Dan hebben de fakulteiten terug 278 miljoen, evenveel als vorig jaar. Dan neemt men nog eens 28 miljoen van de inschrijvingsgelden om de gestelde 10% verhoging van de werkingskredieten te verzekeren. Dit alles wil zeggen dat de fakulteiten in Leuven 306 miljoen werkingskrediet krijgen, en hiervan zijn er 243 miljoen staatstoelagen en 63 miljoen inschrijvingsgelden.

Op de AR hebben de studententegenwoordigers, volgens het besluit van de Algemene Vergadering van Kringraad-ASR, tegen de gang van zaken geprotesteerd. Doordat de staat d.m.v. de financieringswet van 1971 geen voldoende geld geeft aan de KUL om zijn personeelskosten en werking te betalen ontstaat er een tekort, dat door overdrachten van de ene post naar de andere terecht komt in de werking van de fakulteiten. Een tekort dat door de sneller dan de toelagen stijgende onkosten groter dreigt te worden. Door nu de inschrijvingsgelden aan te wenden om een tekort op te vullen, soept men een precedent, dat op een regelmatig manewer kan uitdraaien. Telkens het tekort groter wordt, moeten er meer inschrijvingsgelden aangewend worden! Men begrijpt dat dit op middellange termijn leidt tot de verhoging van de inschrijvingsgelden, omdat de huidige 10000 niet meer voldoende zal zijn om het gat te vullen. Nu is dit laatste ten zeerste af te keuren. Zelfs het aanwenden van de inschrijvingsgelden en nog sterker inschrijvingsgelden tout court, zijn een vorm van zelfbetalend onderwijs. Het gaat niet op dat de generatie van het onderwijs, hetgeen in feite een kollektieve voorziening is en door de overheid dient gefinancierd te worden, zelf zijn onderwijs betaalt. Het deze begroting van 1981 wordt duidelijk aangetoond dat de student voor een gedeelte zijn eigen onderwijs zal betalen: een expliciet aantoonbare afbraak van de democratisering van het onderwijs. In een van de volgende edities van Veto besteden we ruimer aandacht aan dit voorval.

UNIEF: NIET VOOR STUDENTEN

Kultuurraad organiseert de sessies van zijn bewegingswerkgroepen in een tweetal universitaire zaaltjes in de Vlamingenstraat naast de Sedes. Hiervoor betaalt zij een huur, die relatief hoog is, maar zij stelt zich tevreden met deze zaaltjes omdat er geen andere ter beschikking bleek te zijn. Nu blijkt er geen WC te zijn, of beter nog: er is er wel één, maar deze is niet toegankelijk. Via verschillende instanties heeft Kultuurraad getracht de sleutel te verkrijgen die toegang zou verlenen tot de WC. Men kan zich overigens goed inbeelden dat men tijdens een sessie van drie uur wel eens naar de WC moet gaan. De deelnemers zouden naar de Sedes kunnen gaan, ware het niet dat ze hiervoor over straat moeten lopen en zich hiervoor dienen om te kleden (van danskleding - short of maillot - naar gewone kleding en omgekeerd) en daarvoor een stuk van de sessie moeten missen en de andere deelnemers in hun concentratie moeten storen. Daarbij komt nog dat de isolatie tussen de zaaltjes slecht is, hetgeen dus storend is als de werkgroepen muziek gebruiken. Een menselijke oplossing zou hiervoor zijn dat de unief de sleutel tot de WC's geeft. Daardoor zouden ook de zaaltjes beter geïsoleerd kunnen worden. Maar nee: de

Akademische Overheid stelde men voor "op te houden" ofwel "iets te plaatsen waarin men zijn behoefte kan doen", een potje dus! Intussen merkte men in de Technische Diensten en/of het Planbureau van de KUL op dat in de Beriotstraat, tegenover het park, het Kolennuseum leeg en zonder directe bestemming staat. Een mogelijkheid dus om enkele zaaltjes hiervan te verhuren aan Kultuurraad om hun bewegingsessies in betere omstandigheden te laten doorgaan. Op het Bureau Akademische Raad (BAR) stuitte dit voorstel op verzet van de Algemene Beheerder, G de Clercq. Omdat de studententegenwoordigers inzage hebben in de voorstellen en beslissingen van het BAR, vroegen deze hierover meer uitleg op AR. Hierop antwoordde de Akademische overheid bij monde van de Algemeen Beheerder, dat het niet

PERSMEDEDELING

Op de Akademische Raad van 19 januari jl. namen de studententegenwoordigers kennis van het ontwerp gewone begroting 1981 van de Katholieke Universiteit Leuven. Voor de eerste keer worden inschrijvingsgelden van de studenten gebruikt om de recurrente werking van universiteit te financieren. Naar aanleiding hiervan wenst de Algemene Studentenraad van Leuven haar standpunt hierover bekend te maken.

De werkingstoelagen van de staat aan de KUL - iets meer dan vier miljard - zijn niet voldoende om de gewone onkosten van personeel en werking te dragen. Door verschuivingen in de begroting situeert het tekort zich in de post werkingskredieten van de Fakulteiten, die gebruikt worden om de dagelijkse kosten van onderwijs, onderzoek en administratie te financieren. Om het tekort ten bedrage van 62 miljoen op te vullen, gebruikt men inschrijvingsgelden van de studenten.

Indien de stijging van de staatstoelagen het ritme van de stijgende kosten niet volgt, zal het tekort op de begroting groter worden en zal men meer inschrijvingsgelden aanwenden om dit op te vullen. Dit leidt op termijn tot een verhoging van de inschrijvingsgelden wanneer het huidige bedrag - 10 000 fr voor een niet-beursstudent - niet meer toereikend zal zijn.

De Algemene Studentenraad van Leuven protesteert tegen deze gang van zaken. In de begroting van de KUL wordt aangegeven dat de studenten tot op zekere hoogte hun eigen onderwijs financieren. Onderwijs is een kollektieve voorziening en dient niet door de gebruiker maar wel door de overheid gefinancierd te worden. Hetgeen in 1981 aan de KUL gebeurt is een expliciet aantoonbare afbraak van de democratisering van het universitair onderwijs.

opgaat dat de unief zijn lokaal en ter beschikking stelt aan de studenten voor hun geestelijke en lichamelijke ontspanning. Einde discussie!

Als de unief zijn lokalen niet ter beschikking stelt voor studenten - die er dan nog voor betalen -, voor wie zijn die lokalen dan wel! Als de unief weigert een lokaal te verhuren aan de studenten opdat zij daar vaardigheden zouden aanleren waarvoor er in de getinstitutionaliseerde opleiding en vorming geen plaats is, dan stellen wij ons de vraag of de unief het recht van de student op deze aanvullende vorming wel erkent. En gezien dit voorval, zijn daar nu zeer sterke twijfels over. Merk tot slot nog op dat de V.U. Brussel zijn lokalen, en twee personeelsleden gratis ter beschikking stelt aan de studenten als deze kulturele activiteiten organiseren. Waarom doet de KUL dit niet?

KURSUSPRIJZEN

Naar aanleiding van de klacht i.v.m. de grote winst van prof Verstraeten, zoals u gelezen heeft in vorige edities, heeft de AR besloten richtlijnen vast te leggen i.v.m. maximum auteursrechten voor profen op hun cursussen. Op tafel lagen

twee voorstellen: een voorstel van Vice-Rector Servotte en een voorstel van de studenten zoals goedgekeurd door de Algemene Vergadering van Kringraad - ASR. Servotte stelde dat hij alle begrip kon opbrengen voor de overweging dat mensen in hun ijer om een cursus te schrijven, moeten gestimuleerd worden. Om misbruiken tegen te gaan zou hij de maximum marge voor auteursrechten bepalen op 10%. Het studentenvoorstel ging ervan uit dat het schrijven van een cursus inherent is aan de leeropdracht van een prof en dat er geen argument is een winstmarge van de prof op de verkoop van zijn cursus goed te praten. De leeropdracht geeft o.i. een voldoende (maandelijks) stimulans om een cursus of syllabus op te stellen. Het zo laag mogelijk houden van de verkoopprijs van een cursus door een goedkoop drukprocédé te gebruiken, door geen overbodige witte plaatsen op een blad te laten en door de auteursrechten voor de profen af te schaffen, is een element naar zo goedkoop mogelijk onderwijs. De AR besloot, gezien de machtsverhouding - 4 studenten tegenover 16 profen - toch voorkeur te geven aan het voorstel van Servotte. De profen mogen dus op de verkoop van hun hun cursussen een winstmarge ten bedrage van maximaal 10% hebben.

rt-sport-sport-sport.

VOLLEY DAMES

Reeks 3
 Politica - Klio I : 0 - 3 FF
 Politica - Theolog. : 0 - 3 FF
 Medica - Theolog. : 0 - 2
 Medica - Apollon : 0 - 3 FF
 Theolog. - Apollon : 0 - 2

Reeks 2
 Wina - Bios : 2 - 0
 Wina - EEOS : 2 - 0
 Bios - Psychol. : 2 - 0
 EEOS - Psychol. : 1 - 2
 Psychol. - Farmacie : 1 - 1

Reeks 4
 Landbouw - VTK :
 Romaanse - VTK : 0 - 3
 VTK - VRG : 3 - 0 FF
 Ekonomisk - VTK : 3 - 0 FF

Peda Dames
 Person. - C.Torres : 3 - 0 FF
 Person. - Edith St. : 0 - 2
 C.Torres - Edith St. : 2 - 0
 Edith St. - Verpleeg. : 2 - 0
 Pedagog. - Edith St. : 1 - 2
 Pedagog. - C.Torres : 1 - 2

Volley Dames Reeks 1
 Mercator - Kriminol. : 2 - 0
 Mercator - Klio II : ?
 Mercator - Germ. : 2 - 0 FF
 Mercator - Historia : 2 - 0
 Kriminol. - Klio II : 1 - 2
 Klio II - Germ. : 2 - 0
 Germ. - Historia : 1 - 2

TAFELTENNIS

Bijkomende reeks 3 + reeks 6

Terbank II -VTK : 5 - 0
 Terbank II -Medica :
 Terbank II -Lerkev. : 5 - 0
 Terbank II -Landbouw: uitgest.
 Terbank I -Psychol.: 5 - 0
 Terbank I -Chemika : 5 - 0 FF
 Terbank I -Industr.: 4 - 1

Tafeltennis dames
Reeks 1
 Klio 1 - Landbouw : 5 - 0
 Klio 1 - Politika : 5 - 0 FF
 Klio 1 - Bios : 5 - 0
 Landbouw - Politika : 5 - 0 FF
 Landbouw - Bios : 0 - 5
 Politika - Bios : 0 - 5 FF

Reeks 2
 Klio 2 - Merkator : 4 - 1
 Klio 2 - Eeos 1 : 0 - 5 FF
 Klio 2 - Chemika : 0 - 5 FF
 Merkator - Eeos 1 : 0 - 5 FF
 Merkator - Chemika : 5 - 0 FF
 Eeos - Chemika : 4 - 1

Reeks 3
 Wina - Camillo T : 5 - 0 FF
 Wina - Psycholog. : 5 - 0 FF
 Wina - Eeos 2 : 0 - 4
 Camillo T - Psycholog. : 0 - 5
 Camillo T - Eeos 2 : 0 - 5
 Psycholog. - Eeos 2 : 0 - 5 FF

Bijkomende reeks 4 heren.

Klio I - Pedagog. : uitgest.
 Lerke II - Pedagog. :
 Germ. I - Pedagog. :
 Bios - Pedagog. : 0 - 5 FF

zie ook op p.11

universiteit. Dit betekent dat vragen in verband met onderwijs, in de algemene en facultaire beleidsorganen voortdurend aan de orde zullen en moeten zijn. Dit is volstrekt normaal.

Het onderwijs, denk ik, heeft de tendens, meer dan onderzoek, om aan onze universiteiten verwaarloosd te worden. Dat is een beetje ingebouwd in de eigen natuur van de twee activiteiten. Onderzoekskactiviteiten kan men gemakkelijker kwantificeren. Men ziet publicaties, men ziet de onderzoeksresultaten. Onderwijsresultaten zijn veel moeilijker te evalueren en te kwantificeren. Levens wij nu betere studenten af dan tien jaar geleden?

Begin dat maar te meten. Ook bij benoemingen speelt dat een rol. Als een AP-lid benoemd moet worden is zijn dossier al gestoffeerd met gegevens over zijn onderzoek. Over zijn onderwijs veel minder. Het is moeilijk meetbaar of iemand goed les geeft, en als men waarderungen hoort van iemand anders, dan moet men de persoon die de waardering uitspreekt a.h.w. mee gaan waarden. Dat maakt de zaken nog moeilijker. De permanente onderwijscommissie heeft op dat stuk mogelijkheden. Het AP wordt meestal toch aangeworven uit het vast WP. Leden van de POC zouden dus regelmatig eens een college kunnen en moeten gaan bijwonen, een praktische oefening e.d. die door een assistent, bij de studenten gegeven wordt. Die mensen zijn meestal toch ingeschakeld in het onderwijs. Op die manier zou men in het dossier gegevens hebben over de pedagogische bekwaamheid. Ik geloof op dat stuk in een permanente beoordeling, permanent dan nu de beoordelingscommissies doen.

(nvr. Bij de 'herlezing' stelde Prof. Van Gerven eerder voor de evaluatie van de docerendebekwaamheid te laten gebeuren op basis van "gastcolleges".)

DUO-enquête

VETO : Wat denkt u over de DUO-enkeite m. b.t. het docerendrag van de professoren?

VAN GERVEN : Ik geloof daar volledig in dat op voorwaarde dat dit gezien wordt als informatie voor de docent zelf, niet als controlesysteem voor de overheid. Ik geloof daar in de goede wil van de docenten, dat zij, als de resultaten aan henzelf worden meegeedeeld, daaraan alle belang zullen hechten. De DUO-enkeite is dus zeer positief. Er zijn de laatste tien-vijftien jaren nog vele andere positieve initiatieven genoemd. Het ombudsmanschap bv. en natuurlijk het monitoraat. In dat verband geloof ik er nogal in dat de monitor zich zou laten bijstaan door studenten van het laatste jaar die daarvoor tijd en zin hebben. Zij kennen dikwijls best de moeilijkheden van een bepaald college, ze staan nog dicht bij de eerstejaarsstudent en ze kennen ook de psychologie van de prof veel beter. Een examen afleggen is toch voor een groot stuk de psychologie van de prof doorhebben, weten wat en hoe hij het graag hoort op een examen.

kinderachtig

VETO : Laatst sprak ik met een Canadees die hier zijn licenties doet.

Hij vond het onderwijs-systeem hier uitermate repressief. In de lessen worden uw vragen persoonlijk opgenomen, alsof het een persoonlijke aanval was en niet een poging om iets te verhelderen. Ge wordt hier als een kind behandeld, vond hij.

VAN GERVEN : Met vergelijkingen moet u natuurlijk oppassen. Maar, inderdaad, wij worden, wij allemaal nog, teveel als kind behandeld. Nu, ik geloof dat de grote hervorming dat de punt in de familie ligt. Als ge de Amerikaanse toestanden kent, dan weet ge dat de kinderen daar t.a.v. de ouders veel meer op een voet van gelijkheid staan : een associatieverhouding veel meer dan de patriarchale ouder-kind verhouding van bij ons. Het is hier nu minder erg dan twintig jaar geleden, maar het sleurt nog aan. Zo iets sleurt ge mee als kind, als student, zelfs als prof. Het komt erop aan dat de prof de student als mens behandelt. Maar ook omgekeerd. Ook als prof ervaar je dikwijls dat de student je niet als mens wil of kan behandelen omdat hij je als de 'tegenpartij' wenst te zien en niet als de andere partner in het doorgeven en verwerven van kennis. Als prof voelt men te weinig contact met de studenten. D'er zijn weinig studenten die u durven aanspreken als mens, die zeggen, hebt g'al geten? Maar natuurlijk, het speelt veel meer ten nadele van de student, die jonger is, die zich in een afhankelijke positie weet tegenover de prof bij wie hij uiteindelijk examen zal moeten afleggen. Maar ik herhaal het is een algemeen cultuurpatroon dat veel vroeger dan op de universiteit moet aangepakt worden.

experiment

VETO : Als rektor hebt ge ergens de mogelijkheid om, laten we zeggen, ruimte te scheppen - eilanden - waarbinnen ge kunt experimenteren en aan onderwijsvernieuwing doen. Ik wil Limburg niet als voorbeeld stellen, maar daar wordt in elk geval geëxperimenteerd.

VAN GERVEN : Experimenteren is nodig. Liefst eerst op kleinere schaal zoals in Limburg of Kortrijk....

VETO : Maar in het begin van het interview hebt u het massa-onderwijs als één van de belangrijkste onderwijsproblemen aangegeven. Experimenten in Kortrijk kunnen ons daar niet veel over leren, dat moet aan de massa-universiteit zelf gebeuren.

VAN GERVEN : Dat is hier toch ook gebeurd. Monitoraat en ombudsmanschap, DUO-enkeite zijn er voorbeelden van die al ter sprake kwamen. In het algemeen kan ik alleen zeggen dat ik als persoon steeds open sta voor vernieuwingen en bereid ben er zelf aan mee te doen.

despecialiseren

VETO : U heeft vroeger nog meegewerkt aan de pogingen om een gespecialiseerde kandidatuur in te voeren...

VAN GERVEN : Ja, gespecialiseerd kandidatuuronderwijs met 2 of 3 types : humane, exacte, geneeskunde? Nu zie ik het ietwat in een ander daglicht. Gedespeciali-

BUITENLAND

Getuigenis: Fascisme in Turkije

Op 12 september 1980 werd op de radio gemeld dat in Turkije het leger aan de macht kwam. Die staatsgreep vond plaats in het kader van de plannen van de NAVO. Alvoorens het nieuws van de staatsgreep bekend werd, hoorden we van Washington het nieuws dat in Turkije een staatsgreep van de generaals plaatsvond. Een dag daarna meldden de generaals het nieuws, sloten ze het parlement en werd de regering aan de dijk gezet.

Is die staatsgreep nodig om de zieke democratie te herbouwen ?

Met een paar voorbeelden kunnen we zien of deze staatsgreep de redder van de Democratie is, of dit een top-punt van fascistische escalatie in Turkije is, tegen de Antiimperialistische strijd van Turkse arbeidersbeweging en tegen anti-kolonialistische strijd van de Koerdische progressieve krachten. Het parlement bestaat niet meer. Progressieve arbeiders, jeugd en vrouwenorganisaties zijn verboden. Geen enkele politieke partij of vakbond in Turkije, uitzonderlijk in Koerdistan, is open.

De massale arrestaties gebeuren elke minuut, Arbeidersstakingen, studentenmanifestaties zijn verboden. De pers staat onder censuur. Alle communicaties met de buitenveld zijn verboden. Dat is nog altijd geldig. Een voorbeeld : vorige week belde ik met iemand over mijn gevangen broer. Ik sprak Koerdisch, wat niet mag, maar de persoon waarmee ik praatte kende geen Turks. Na een minuut werd de lijn afgesneden. Het enige wat ik heb opgevraagd was : "Hij leeft. Zijn vrouw, zijn dochtertjes en een pas 100 dagen geboren zoon zijn..." De politieke gevengenen. Het Koerdische volk wordt uitzonderlijk onderdrukt. De Koerden moeten verhuizen naar het westen van Turkije. De bedoeling is assimilatie van dit volk. Soldaten en politie-mannen mogen schieten wanneer ze dat willen. Politieke gevengenen worden maandenlang gefolterd en onderdrukt tot dat ze voor de rechtbank verschijnen.

De modernste martelingsmaterialen worden in gevengenis, politiebureau's en kazernes gebruikt. Deze week is een 17-jarige jongen terechtgesteld. Die jongen was de 7de persoon die ter dood werd veroordeeld sinds 3 maanden fascistisch militair bewind. Maar er zijn nog meer dan 60 terechtstellingen en honderden personen zijn onvindbaar. Niemand weet iets over die personen.

We doen een beroep op alle democratische krachten van de wereld om solidair te zijn met de wettige strijd van het Turkse volk, Koerdische volk en andere volksgroepen zoals Armeniers en Assyriërs tegen het fascistische regime in Turkije.

Derwès FERHO

MEDICA ALARM

Enkele maanden geleden verscheen Yvo Nuyens' "De eerste lijn is krom". Hieruit bleek dat het systeem van eerstelijnsgezondheidszorg in België verre van perfect is. "De eerste lijn lijkt soms meer een stippe lijn" schrijft Nuyens. Volgens dit onderzoeksrapport bleek ook dat in deze eerstelijnsgezondheidszorg de huisarts als spilfiguur fungeert. Nu is die zelfde huisarts, met de regelmaat van een klok, object van touwtrekking van allerlei belangengroepen in het medisch bedrijf. Het voorstel tot invoering van Numerus Clausus (zie Veto 07/04) was hiervan een mooie illustratie. Deze week bereikte een zo mogelijk nog alarmerend bericht onze redactie. Via Medica

bereikte ons het bericht dat er plannen zijn om de geneeskundestudies met twee jaar te verlengen (van 7 naar 9 jaar). De Hoge Raad van specialisten zou hierover op 21 januari een beslissing nemen. Deze raad fungeert als erkenningscommissie: zij bepaalt welke dokters er onder het terugbetalingstarief vallen, d.w.z. welke prestaties door de mutualiteiten worden terugbetaald. In het betrokken voorstel wordt o.a. voorzien dat je na 7 jaar nog wel een diploma hebt, maar dat je met dat diploma slechts zes weken per jaar mag werken. Slechts na 9 jaar studie zou je een volwaardig diploma krijgen. Iedereen paraat, desnoods op straat!

Vervolg van p. 3

Je karretje piept tot het gestolen wordt

VETO: Wie zijn de fietsendieven of zoals men het bij onze noorderburen zegt: "de zwijntjesjagers"?

LV: Meestal ga-t het om gewone gebruiksdiefstallen. Men vertikt het te voet te gaan of men moet dringend ergens zijn en beschikt niet over een vervoermiddel. Men leent dan gewoon een niet al te slotvaste fiets. In dat geval bestaat er veel kans dat Sherlock Bicycle je fiets opspoort en hem naar het Mekka der fietsen brengt, de politieloods in Heverlee. Vele mensen kijken echter niet meer om en laten daar hun ouwe trouwe karretje rustig roesten. De politie moet dan op geregelde tijdstippen een verkoop organiseren om een beetje ruimte te krijgen voor de versgegapete fietsen en brommers. Erger is het gesteld als men het slachtoffer werd van een internationale fietsengang. Deze opereren in bestelwagens en pikken de nieuwste en best verzorgde exemplaren uit de stalling. Ze gooien je fiets uit elkaar om de stukken te demonteren en op die wijze een nieuwe cleane fiets samen te stellen en te verkopen. Ook kan het je best overkomen dat je bij aankoop van een nieuwe fiets op de stukken van je gestolen karretje verder dobert of dat een Nederlander op jouw fiets rustig langs de Amsterdamse grachten peddelt.

VETO: Welke oplossingen suggereren jullie om dat vieze handeltje eindelijk eens en voor altijd op te rollen ???

LV: Hiermee vraag je ons naar ons geheim wapen dat we niet graag prijsgeven. We willen het pas gebruiken wanneer we de vijand in het vizier hebben om hem dan een opdoffer in volle borst te kunnen geven. Toch willen we je wel verklappen dat het om een fietsregistratiesysteem gaat met microfiches. Iedere fietser krijgt per fiets die hij bezit een fietspasje en een registratienummer dat in zijn fietskader wordt gedrukt. "Dus fietsendieven" zou je kunnen zeggen, "rol jullie matten maar." U merkt dat de techniek ook hier niet stil staat.

VETO: Hebben jullie nooit gedacht aan een witte fietsenplan voor Leuven zoals dat destijds in de Gouden eeuw van kabouters en provo's de kop opstak in Amsterdam, maar door de politie werd onthoofd ???

LV: We hebben er inderdaad aan gedacht. Maar neem nou dat je ergens zo enkele witkars zet: wie zal ze onderhouden? Wie en hoe en voor hoe lang mag en kan de lieverds onlenen? Je zou alle witte fietsers een borgsom van 500 frank kunnen vragen maar dan kopen ze voor dat sommetje liever zelf een rijdend wrak. In principe was het eertijds een geweldige idee, spijtig is de menselijke geest er nog niet rijp voor. De vrucht kan op dat vlak nog niet uit haar bolster.

VETO: Hoe pallen jullie het onderzoek aan? Gaan jullie fietsers met enquetes te lijf of trekken jullie een flinkenplunje aan om onopvallende lantaarnpaal te spelen op de hoek van de straat in de hoop dat er een gestolen fiets tegen je benen geparkeerd wordt ???

LV: Ook deze dingen kunnen we niet prijsgeven; wel geven we toe dat we Gunter-Walraff en Ulrike Meinhoff praktijken bezigen. Verder beschikken we nog over een trits eerdere praktijken. Wie met fietsendiefstallen confronteerd werd raden we aan met onze geheime dienst contact op te nemen. Ook kan men ons een briefje schrijven en op volgende vragen antwoorden: --Hoeveel fietsen heb je al laten pikken/gepikt? --Ken je schandalige toestanden op dit gebied die een aan het licht mogen komen? --Wat denk je van de service die de politie levert op dit vlak? Bovendien hebben we zeer goede contacten met politie en rijkswacht. Maar we zijn niet echt gevaarlijk en strikte geheimhouding is gewaarborgd ook al ben je de Al Capone van de fietsengangsters.

Het interview ten einde. U raadt het! Mijn fiets werd gestolen. Ik ben dadelijk terug binnen gestapt om bij deze fietsenheiligen een kaars te branden voor het spoedig terugvinden van mijn lieve Harley Trapson.

Is je fiets gestolen, aarzel dan niet; neem contact op met B.T.K. Leuven Veilig !!!!

B.T.K. Leuven Veilig
Dietsestraat 303,
3000 Leuven
tel: (016) 22 20 14

Ook voor de onderzoeksresultaten kan je hier terecht.

DE EERSTE BLISCAP VAN MARIA

Op woensdag 11, donderdag 12 en vrijdag 13 februari vindt in de jubileumzaal van de Hallen de opvoering plaats van "De eerste bliscap van Maria", een middeleeuws stuk dat voor het laatst gespeeld werd in Nijmegen, zo'n 30 jaar geleden. Dit stuk is van oorsprong een mysterieus spel dat kaderde in een cyclus van zeven "bliscappen" die elk eindigden op een blijde gebeurtenis in het leven van Maria. Zo eindigt de eerste bliscap bij de aankondiging van Kristus' geboorte aan Maria en eindigt de laatste bliscap met de Hemelvaart van Maria.

Deze uitgesproken religieuze stukken werden in de Middeleeuwen op het plein voor de kerk gespeeld. Van de zeven bliscappen van Maria weet men dat ze al vanaf 1448 opgevoerd werden net voor de Brusselse Zavelkerk en dit aan een tempo van één bliscap per jaar, zodat men om de zeven jaar kon herbeginnen. De auteur is echter altijd onbekend gebleven, al vermoedt men dat een abt uit Vlierbeek de teksten schreef.

Maar waarom in 1981 nog zo'n oud mysterieus spel opdiepen, zullen sommigen zich afvragen. Is dit weer een nieuw voorbeeld van het ethisch réveil?

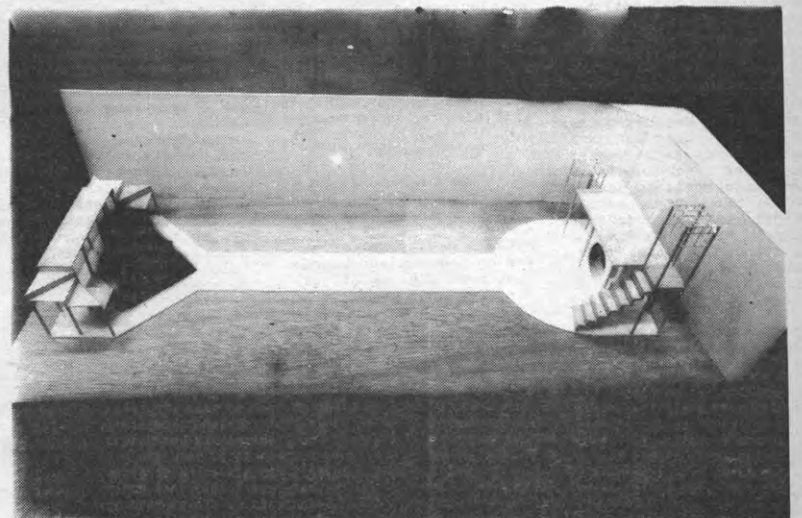
Helemaal niet! Het stuk behandelt immers een fundamenteel existentiële problematiek, die levendig wordt gemaakt door realistische tafereelen en een plastisch taalgebruik. Het is m.i. veel levendiger en dramatischer dan alles wat een Vondel bij elkaar heeft geschreven, omdat de schrijver zich niet stoort aan een klassieke opbouw - het was hem waarschijnlijk niet eens bekend -, maar een epische vrije structuur verkoos, die ook nu veel spontaan overkomt en ook omdat de schrijver volkskritiek op de klerus en rauw taalgebruik niet s'hwude. In de visualisering en de regieopvatting is verder duidelijk gemaakt dat dit stuk verwant is aan het post-Freudiaanse gedachtegoed, al mag men in de personages niet de minste vorm van psychologie zoeken. De problematiek is immers oermythisch, universeel. De ideeën van Jung en Freud hebben in de uitwerking uiteindelijk hun diensten bewezen: de zondeval van de mens, waarmee het stuk begint, kan men dan ook zien als het seksueel volwassen worden van DE mens;



hierin is ook de tegenstelling tussen goed en kwaad, man en vrouw, dagelijkse realiteit en mythe, en andere complementaire begrippen uitgewerkt, al n-et men zeggen dat de Middeleeuwer deze tegenstellingen uitwerkte in verschillende personages, die soms enkel een abstracte idee vertolken (allegorieën). Maar de band met de realiteit is duidelijk, ook en misschien vooral in de taal, die toen nog niets had van de preutsheid, die we normaal met mysterieus spelen associëren. Ter wille van het illusie'schepend en vervreemdend karakter werd het oorspronkelijke middeleeuws volksmuziek. Het decor aan een weersvrijden van de zaal is opgesteld werd ontworpen door de architect-scenograaf Werner de Bondt. En de akteurs? Tja, dat zijn 25 studenten van de afdeling dramaturgie. Zij staan in voor de vertolking van zo'n 50 rollen gaande van God, de duivels, de engelen over Adam en Eva, Joachim en Anna, enkele priesters tot de volke geburen, die nu nog op iedere straathoek staan te roddelen. Zij hopen dat jullie eens komen kijken op 11, 12 of 13 februari in de jubileumzaal (Iste verd.) van de Hallen, Naamestraat 22. Aankomst te 20 u.

Vermelden we tenslotte nog dat deze productie uitgaat van het departement dramaturgie (W&L).

Mark Verheyen



Aan het decor werd veel zorg besteed. Hierboven de maquette met links de goddelijke verblijfplaats en rechts de vurige hel. In het midden een slagveld waarop de mens evolueert. Bovenaan de pagina één van de duivels als nog onemaquilleerd, in volle triomf bij de val van de eerste mens.

OPLOSSINGEN VOOR DE KRISIS

Onder het motto "een oplossing voor de crisis" brachten vier jongeren-voorzitters (SP, VU, PVV, CVP) een debat dat eerder boeide door zijn stijl dan door zijn inhoud. Van Rompuy tegen Verhofstadt: "ik heb misschien veel geleerd van Tindemans maar ik imiteer hem nog altijd niet" (Verhofstadt imiterend met De Clerckiaans armengezwaai). Of Dedeysn droge antwoord op de opmerking van Van Rompuy dat Martine Deneckere (die zich liet vervangen) "niet durfde komen discussiëren": "wij doen niet aan personalisme, wij zijn een beweging en binnen die beweging is er een taakverdeling." Of Verhofstadt toen die zijn tussenkomst begon met "iedereen schijnt hier al te weten wat ik ga zeggen."

KRISIS STRUKTUREEL

In het debat bakenden zich de stellingen namen duidelijk af. VU-Jo voorzitter Seghers noemde de crisis het gevolg van een "overproductie" waarvan de oorzaak in de stuktuur zelf van het kapitalistische systeem moet worden gezocht. In 1953 leverde honderd frank kapitaal nog 17 fr. winst op, in 1980 is dat nog 7 frank. Voor zijn investeringen moet de individuele ondernemer bijgevolg uitkijken naar financiering door anderen. Gevolg: groter kapitaalverloop, inflatie, stijgende kosten. De schuld ligt niet bij de werknemers - er wordt al 20-30 jaar op de loonkost bespaard - maar bij de onverantwoorde investeringen. En de oplossing ligt dan ook niet in een stijgende productie maar in fundamentele structurele maatregelen.

OVERHEID AAN DE SPITS VAN DE VERNIEUWING

MATIGING EN OVERHEID

Een ander en in het debat fel omstreden aspect van dezelfde besparingsproblematiek was Van Rompuy's stelling dat wij teveel invoeren (een lopend tekort van 160 à 200 miljard op de betalingsbalans) en dat wij dus teveel koopkracht hebben. Twee à drie procent inleveren zou de balans in evenwicht brengen. Niet waar zegt Verhofstadt (PVV) vanuit de oppositie. Het zal de koopkracht doen afnemen en "negatief werken op de winstvoet van de ondernemingen". Bovendien is niet

SOCIALE ZEKERHEID

Voor Dedeysn (SP) kunnen de middelen daarvoor gevonden worden in inkomenshervorming, fraudebestrijding, besnoeiing in de militaire uitgaven en in het stoppen van subsidiëring van verlieslatende bedrijven. Aan het basisprincipe van de sociale zekerheid mag niet worden geraakt. Iedereen die om redenen buiten zijn wil om zonder inkomen valt moet recht blijven hebben op een vervangingsinkomen. Is er een tweede gezinsinkomen, dan moet je via de fiscaliteit hervrelden. Eerder al had Freddy Seghers (VU) ervoor gepleit dat de overheid zich de middelen zou verschaffen om de kapitaalvlucht te verhinderen, die "de belangen van de bevolking manifest schaadt". Het aanleggen van een vermogenskadaster is daarvoor onontbeerlijk. Wat Van Rompuy deed opmerken dat de kapitaalvlucht daarvoor precies nog zou vergroten.

OVERHEID AAN DE SPITS VAN DE VERNIEUWING

Dedeysn (SP) stelt de kwaliteit van onze productie centraal in de crisisoplossing. Produkt-diversificatie en het leveren van afgewerkte i.p.v. half-afgewerkte produkten lossen een crisis op, die de inspiratieloosheid van het patronaat ons op de hals heeft gestuurd. Als de overheid nu moet investeren in verlieslatende bedrijven is dat omdat het patronaat telang verzuimd heeft in vernieuwing te investeren. In plaats van te matigen en de invoer af te remmen (Van Rompuy) moet men zodanig produceren dat men op de eigen markt niet hoeft te blozen. De overheid moet hier zelf initiatief nemen i.p.v. verlieslatende bedrijven te subsidiëren. Door aan te sluiten bij de nieuwste technieken moeten de materiële mogelijkheden worden geschapen voor een "ekonomie in dienst van de mens".

Eerder al had Freddy Seghers (VU) ervoor gepleit dat de overheid zich de middelen zou verschaffen om de kapitaalvlucht te verhinderen, die "de belangen van de bevolking manifest schaadt". Het aanleggen van een vermogenskadaster is daarvoor onontbeerlijk. Wat Van Rompuy deed opmerken dat de kapitaalvlucht daarvoor precies nog zou vergroten.

Samengevat: bij het merendeel van de sprekers scheen de industriële reconversie centraal te staan. Dat er daarvoor een sanering van de overheidsfi-



Eric Van Rompuy

nanciën moet komen was al evenzeer duidelijk. Maar of het huidige (loon)matigingsbeleid de oplossing voor de crisis is werd fel omstreden. De stijl van het debat was verkwikkend, maar moderator Prof. A. Verheestraeten

besloot wellicht niet zonder ironie met de opmerking dat "het lang had geduurd en er dus veel was gezegd". Inderdaad vindt men in het bovenstaande de vertrouwde standpunten terug.



Guy Verhofstadt

CVP-Jo voorzitter Van Rompuy beschreef de kwetsbare positie van België in de internationale economie. Volgens OESO-cijfers zijn we een land met zeer hoge loonkosten en een lage rentabiliteit. Kapitaal in België brengt maar 4% per jaar op, in Duitsland 14%, in de V.S. 15%. Resultaat, 0% investeringsmogelijkheid.

RENTABILITEIT

De rentabiliteit is een eerste probleem en kan slechts opgelost worden door het "terrein terug te winnen" dat we met de loonexplosie in '73-'75 "verloren". Tweede probleem, aldus steeds Van Rompuy, is de kwaliteit van onze productie. Het zijn niet direkt de lage-loonlanden die ons in moeilijkheden brengen: 70% van ons verlies in de textiel komt op rekening van de EEG-partners. Er moet vernieuwing komen in het aanbod van produkten en daarvoor moeten nieuwe investeringen worden aangetrokken. De rentabiliteit moet omhoog en de loonkost omlaag. Deze rentabiliteitsverhoging en een sanering van de overheidsfinanciën, door besparingen (en dus personeelsafvloeiing) en door hogere belastingen voor de hoogste inkomens, zullen de middelen leveren voor investeringen. De sanering van de begroting zal de overheidsnoden t.a.v. de kapitaalmarkt beperken en de rentevoeten laten dalen. Zo komt er weer geld vrij voor investeringen, aldus van Rompuy. Hij stipte ook aan dat

de burger maar de staat de belangrijkste "overbesteder". Een staatsanering, een spectaculaire "ontvetting" à la PVV zal hier redding brengen. De overheid schept zelf haar problemen: door reglementeringen, door een grote consumptie die veel efficiënter door de burger had kunnen gebeuren, en door een voortdurend stijgende (para)fiskale druk die (relatief) steeds minder in de staatsruif brengt. Fundamenteel hier is de institutionele crisis, aldus Verhofstadt, de politici nemen onder druk van belangengroepen niet langer de nodige beslissingen. Waarop Van Rompuy opmerkt dat de begroting '81 werd ingediend door de liberaal Hatry.



Freddy Seghers

port-sport-sport-spo

VOLLEY HEREN EN DAMES

Reeks 1	
Apolloon - Bios	: 3 - 0
Bios - Merkator	: uitgesteld
V.T.K. I - Merkator	: uitgesteld
Pedagog. - Apolloon	: uitgesteld
Pedagog. - V.T.K. I	: 0 - 2

Reeks 2	
Pedagog. - Klio I	:
Pedagog. - Historia	: 3 - 0
Pedagog. - Medica	: 0 - 3
Klio I - Medica	: Forfait
Klio I - Historia	: 2 - 0
Historia - Psych. II	: uitgesteld
Psych. II - Medica	: 0 - 3

Reeks 3	
Landb. I - Klio II	: uitgesteld
Landb. I - Germ. I	: 2 - 0
Klio II - Eoos	: 2 - 0
Germ. I - Eoos	: Forfait

Bijvoegsel reeks 2	
Pedagog. - Psych. II	: 6/1/81
Klio II - Psych. II	: 20/1/81
Historia - Medica	: 6/1/81

Reeks 4	
Psycho I - Theolog.	: 3 - 1
V.R.G. - Landb. II	: uitgesteld
Theolog. - Landb. II	: 0 - 3

Reeks 5	
Wina - Politica	: 2 - 0
Wina - VTK II	: 1 - 2
Politica - VTK II	: 0 - 3

Peda's 1	
Lerkev. - H.Geast.	: 2 - 0
Lerkev. - Person.	: 2 - 0
H.Geast - Person.	: 0 - 2
Ter Bank - H.Geast.	: 0 - 2
Ter Bank - Person.	: 2 - 0
Ter Bank - Mecenas	: Forfait
Ter Bank - Lerkev.	: 2 - 0

Peda's 2	
C.Torres - Pauscol.	: 2 - 1
C.Torres - Verpleeg.	: 2 - 1
Pauscol. - Verpleeg.	: Uitgesteld

TAPELTENNIS

Reeks 1	
Wina - Theolog.	: 0 - 5
Wina - Ekonom. I	: 1 - 5
Wina - C.Torres	: 4 - 0
Theolog. - Ekonom. I	: 2 - 3
Ekonom. I - C.Torres	: 5 - 0 FF
Theolog. - C.Torres	: 5 - 0 FF

Reeks 2	
Politika - Germ. II	: 0 - 5
Politika - Paulusc.	: 0 - 5 FF
Politika - Ekono. II	: 0 - 5 FF
Germ. II - Paulusc.	: 5 - 0 FF
Germ. II - Ekono. II	: 0 - 5 FF
Paulusc. - Ekono. II	: 3 - 2

Reeks 3	
VTK - Medica	: ?
VTK - Lerkev. I	: 4 - 1
VTK - Landbou	: 7 - 3
Medica - Lerkev. I	: 3 - 0
Medica - Landbou	: 0 - 5 FF
Lerkev. I - Landbou	: 5 - 0 FF

Reeks 4	
Germ. I - Klio	: 1 - 3
Germ. I - Lerke. II	: 3 - 1
Germ. I - Bios	: 3 - 2
Klio I - Lerke. II	: 4 - 1
Klio I - Bios	: 7 - 5
Lerke. II - Bios	: 4 - 7

Reeks 5	
Mercator - Eoos	: 3 - 2
Mercator - Klio II	: 3 - 2
Mercator - VRG	: 5 - 0 FF
Eoos - Klio II	: ?
Eoos - VRG	: 5 - 0 FF
Klio II - VRG	: 3 - 2

Reeks 6	
Psycho - Industr.	: 6 - 10
Psycho - Chemica	: 2 - 3
Industr. - Chemica	: 11 - 12

Bijkomende reeks 1 heren.

Klio I - Germ.	: 7/1/81
Landbou - Germ.	: 0 - 5 FF
Politika - Germ.	: 0 - 5 FF
Bios - Germ.	: uitgest.

DINSDAG 27 JANUARI

TONEEL : GUIDO LAUWAERT met 'REIS NAAR HET EINDE VAN DE WERELD'
't Stuc; 20.30u; 120/80 F
(org. Kultuurraad)

DEBAT : "WIE NEEMT EEN VLAAMS PROGRESSIEF VOOR LIEF"; moderator: Johan Anthierens; Maria-Theresiacollege; 20.00u

WOENSDAG 28 JANUARI

CABARET : LARUS RIDIBUNDUS
't Stuc; 20.30u; 60 F
(org. GERMANIA)

"DE EKONOMISCHE GESCHIEDENIS VAN BELGIE VAN 1830 TOT 1940"; 20.00 u;
ELCKER-1K, Blijde Inkomststr.115

DONDERDAG 29 JANUARI

NAMIDDAG : "BEROEPSGEHEIM IN DE HULPVERLE- NING"; O.C.M.W.; 14-17u; 20F

KONCERT : STUDIO VOOR EXPERIMENTELE MUZIEK
't Stuc; 20.30; 120/80F
(org. Kultuurraad)

ZATERDAG 31 JANUARI

VREDES DAG : U.P.; 10-18u;
(org. Pax Christi)

CAFE CHANTANT : LOOS, HOUBEN E.A.
't Stuc; 21.30 u

MAANDAG 2 FEBRUARI

FILM : DE ZWARTE GOD EN DE BLONDE DUIVEL (ROCHA) ;Aud.Vesalius;20.30u;50/40F

DINSDAG 3 FEBRUARI

TONEEL : 'NEUSJES'; SPEELTHEATER
't Stuc; 20.30u; 120/80F

WOENSDAG 4 FEBRUARI

DE OPBLOEI VAN DE BELGISCHE EKONOMIE VAN 1950 TOT 1974 ; ELCKER-1K; 20.00u; 200F

TONEEL : NOOIT MEER IN DE KANT door ROZE DRIEHOEK ; 't Stuc; 20.30u
(org. Politica)

DONDERDAG 12 FEBRUARI

FILM : ALEXANDER NEVSKY en QUEVIVA MEXICO van EISENSTEIN ; vlaamse leergangen resp. om 20 en om 21.45u

SPEKTAKEL : DUBBELLOOPS door DE TWIE O'S
't Stuc; 20.30u;
(org. WINA)

ZATERDAG 14 FEBRUARI

JEUGDTONEEL : IK KAN ER ZO NIET BIJ door THEATER SIRKEL
't Stuc; 14u; 100/70F

MAANDAG 16 FEBRUARI

PANELGESPREK : WAT NU NA DE SYNODE Kleine Aula; 20u;
(org. Vrouw en Kristendom)

DONDERDAG 5 FEBRUARI

GEIMPROVISEERDE MUZIEK ; 't Stuc; 20.30u 120/80F

ZATERDAG 7 FEBRUARI

CAFE CHANTANT : LOS RUPAY ; 't Stuc; 21.30u

MAANDAG 9 FEBRUARI

GESPREK met IVAN ILLICH Grote Aula; 20u;
(org. VVN)

MEDIKA ROCK WORKSHOP ; 't Stuc; 20.30u

FILM : A DAGE OF MADNESS Aud. Vesalius; 20.30u; 50/40F

DINSDAG 10 FEBRUARI

MUZIEK : CAPELLA FLAMENCA speelt JUAN BRU- DIEU ; W&L,8e verdieping; 20u; 50/70F

MUZIEKUITVOERING door STUDENTEN (BIOS)
't Stuc; 20.30u

TONEEL : ORESTEIA door KISS Stadsschouwburg 18.30u; 150/50F

WOENSDAG 11 FEBRUARI

DE NIEUWE STRUKTURELE KRISIS VAN 1975 TOT.. ELCKER-1K; 20.30u; 200F

TONEEL : SALOME door KISS
't Stuc; 20.30u; 150/100F

FILM : PANTSERKRUISER POTEMKIN (EISENSTEIN) Vlaamse Leergangen; 20u

Vervolg van p.9

seerde kandidatuur heeft teveel als achtergrond de indeling van het universi- tair onderwijs in twee niveau's. In een eerste - kandidatuur - cyclus steekt men dan de alge- meen vormende vakken, dit zijn de op een andere dan de eigen discipline ge- richtte vakken; in de tweede - licentie - cy- clus komen de meer gepro- fessionaliseerde kursus- sen aan bod. Later ben

ik een andere opvatting gaan verdedigen, nl. dat er doorheen de hele op- leiding, zowel in eerste als in tweede cyclus, plaats moet zijn voor al- gemeen vormende vakken naast de professionele vakken. Dit heeft o.m. als voordeel dat student en docent vanuit de pro- fessionele vakken, het hele lescurriculum door, relevante vragen kunnen formuleren naar de alge- mene vormingsvakken en omgekeerd.

worden dat zij er alleen maar toe dient om voetno- ten in te vullen bij een stelling die al vast- staat, of nog : een al in- genomen stelling alleen maar mag staven. Echt on- derzoek, die naam waardig, impliceert een onbevoor- oordeelde benadering van het probleem zonder dat men op voorhand weet wel- ke kant het precies zal opgaan, tot welke konclu- sie het zal leiden.

Over dat eerste punt valt er m.i. niet te negocie- ren. Waar men wel enigzins kan over negocieën is de vraag, als er resultaten zijn, wat gebeurt ermee ? Daar zal de opdrachtgever vaak zeggen : ik betaal, de resultaten komen mij dus toe en ik beslis wat ermee gebeurt. Een ant- woord op deze vraag moet wellicht in deze richting worden gezocht. Wil de opdrachtgever de gevonden resultaten gebruiken, dan kan hij dat; wenst hij ze niet te gebruiken, dan moeten de universitaire onderzoekers het recht hebben om, na verloop van een redelijke termijn, de resultaten toch te publi- ceren, zij het wellicht onder een andere vorm.

VETO : Ik neem aan dat u het onderzoek gaat stimuleren ?

VAN GERVEN : Ja, speciaal het fundamenteel onderzoek en de interdis- ciplinaire samenwerking. Ik heb daar een paar i- deeën voor, maar, gelet op het vorderende uur, zou het teveel tijd in beslag nemen om die nu nog uiteen te zetten.

VETO : De regeringsverkla- ring spreekt over de universitaire bijdra- ge tot de reconversie. U vreest niet dat de in- dustrie uiteindelijk zal gaan ingrijpen in het u- niversitaire beleid ?

VAN GERVEN : Ik heb het hiervoor gehad o- ver de voorwaarden waar- onder kontratresearch kan gebeuren. Ik denk dat België eerder te weinig dan te veel contractre- search heeft. Overigens is het toch vanzelfspre- kend dat de universiteit moet bijdragen tot het op het getouw zetten van een nieuwe industriële poli- tiek. Dit is toch, neem ik aan, waarop de rege- ringsverklaring zinspeelt.

Maar ook als in de rege- ringsverklaring bedoeld wordt dat men de afzetge- bieden van universitair gevormden moet raadplegen bij het opzetten van on- derwijsprogramma's, ook

daar geloof ik in. Het is een zaak van toespraak en toelevering van gedach- ten, van informatie - niet van beslissingsrecht. Het is vanzelfsprekend dat men moet vragen aan de sectoren waar afgestu- deerden later tewerkge- steld worden, wat hun verlangens zijn ten aan- zien van de afgestudeer- den. Dit betekent niet dat zij het zijn die be- slissen over hoe de pro- gramma's er moeten uit- zien.

VETO : Dan blijft er na- tuurlijk een zeer precare vraag : wat zou uw houding zijn, of hebt u daar geen houding te- genover, indien de zit- tende rektor zich terug kandidaat zou stellen ?

VAN GERVEN : Iedereen heeft het recht (als hij aan de voor- waarden voldoet) om zich kandidaat te (laten) stellen, dat is toch duidelijk. Voor het ove- rige zou ik zeggen : (lacht) hoe meer zielen hoe meer vrugd. In elk geval, ik ben en blijf kandidaat.

Hans Van den Broeck
Danny Vandebroucke
Jan Sempels
Bruno Leynse en...
W. Van Gerven

Kontraktonderzoek

VETO : Hoe staat u tegen- over onderzoek, en meer specifiek ten opzich- te van de verhouding we- tenschap en samenleving ?

rend vragen van filoso- fische, ethische, poli- tiek, sociale aard op. Bijv. wat mijn eigen vak betreft : zelfs een rech- ter naar concrete fei- ten toe, voert m.i. een beleid in die zin dat hij tussen mogelijke alterna- tieven er één uitkiest, dat hij prioriteiten heeft, dat hij waarde- oordelen uitspreekt, meestal onbewust. Dus, zeker voor humane wet- schappen geloof ik niet in waarde vrije wetenschap. Voor het eigen vak, de rechtswetenschap, ben ik daarvan hartsgrondig o- vertuigd. Maar ik vermoed dat dat ook geldt voor andere humane wetenschap- pen.

VETO : Cruciaal punt in deze kontekst is contractresearch. We heb- ben daar al met Herman Roelants over gesproken, wat denkt u daarover ?

VAN GERVEN : Ja, daar rijzen problemen, gelijk wie de opdracht- gever is, vakbeweging, industrie, overheid. En natuurlijk is het vanuit de universiteit essen- tiel, gezien de schaarse financiële middelen, dat men ook vanuit die kant bronnen kan aanboren. Ik ben daarvoor. Ik vind dat dit moet kunnen. Dat betekent evenwel niet dat er geen regels zijn, die men vanuit de universi- teit moet kunnen voorop- stellen en bespreken met de opdrachtgever bij het aanvaarden van de onder- zoeksoopdracht. Essentiël is dat de on- derzoeksploeg zich vrij kan opstellen ten aanzien van de resultaten van het onderzoek. Van de univer- siteit mag niet verwacht

KRUISWOORDRAADSEL

horizontaal

1. Land in Zuid-Amerika
2. onduidelijk
3. stuur - term in een deling
4. aansprektitel
5. referentie voor maten - ontkenning - dof
6. breek in - vrouwennaam
7. purgeermiddel
8. geldig - rijksinspекteur
9. knutselen met genen - magazine
10. voorzetsel - omverping van sloot

vertikaal

1. deugd - Vlaams kath. student
2. jongensnaam - verzamelplaats voor vee in open lucht
3. jammer- figuur uit het O.T. (zijn vrouw keek om)
4. stof die de bloedsomloop stimuleert
5. gelezen (Fr.) - tijdsperiode
6. gerecht in de kafeteria van de Alma dat óók opgeslagen is - weet
7. stand - boom
8. moeilijke keuze - op deze manier
9. kijke- gesteente dat gebruikt wordt om glas en edelstenen te slijpen
10. wentelingen.

